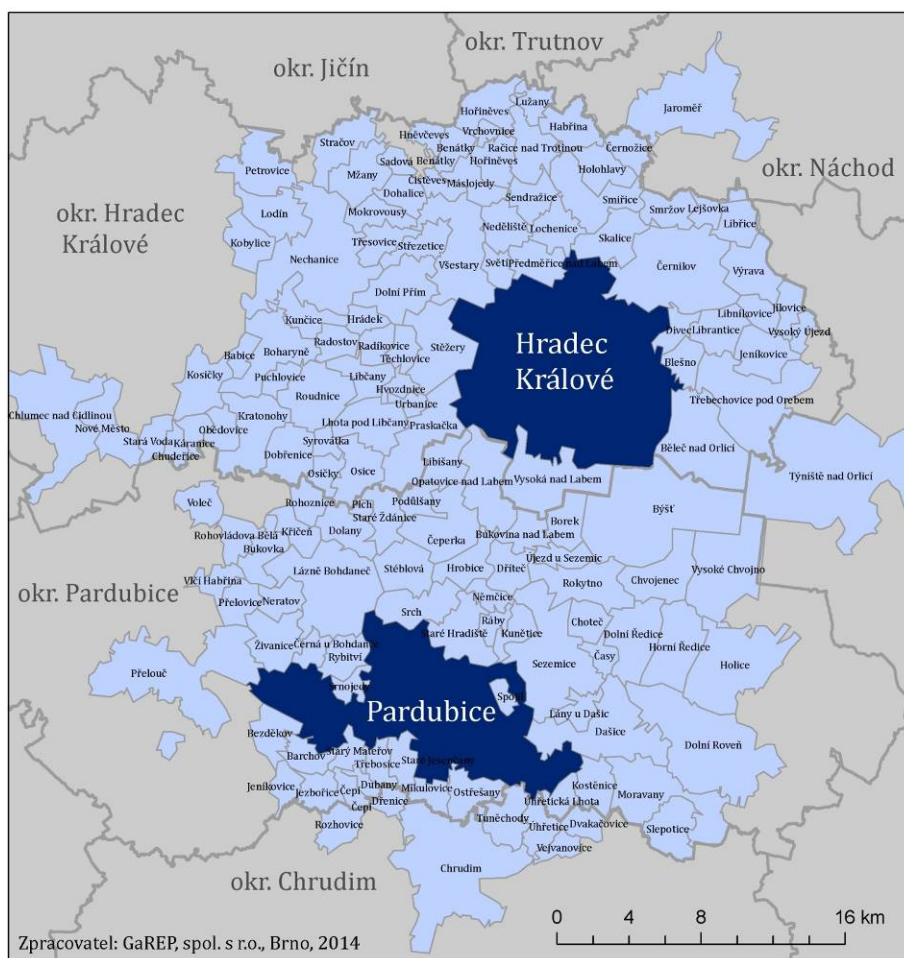

CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A HODNOCENÍ KRAJINY

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast

„Oznámení koncepce dle Přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb.“

PROSINEC 2014

© EKOTOXA s.r.o.

Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole

tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

Zpracovatelé oznámení

EKOTOXA s.r.o.

Mgr. Zdeněk Frélich

autorizovaná osoba dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
autorizovaná osoba dle zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Mgr. Klára Rausová

Ing. Jiří Hon

Mgr. Pavla Škarková

Mgr. Přemysl Pavka

Mgr. Pavel Pracný

OBSAH

1. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI	5
2. ÚDAJE O KONCEPCI	6
2.1 NÁZEV	6
2.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA).....	6
2.3 CHARAKTER	6
2.4 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ	6
2.5 ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ	7
2.6 HLAVNÍ CÍLE	7
2.7 PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ	9
2.8 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY	9
2.9 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ.....	11
2.10 NÁVRHOVÉ OBDOBÍ	11
2.11 ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ	11
3. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	12
3.1 VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ	12
3.2 VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY	13
3.3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	14
3.3.1 <i>Geologie a geomorfologie – horninové prostředí</i>	14
3.3.2 <i>Vodstvo a vodní hospodářství</i>	15
3.3.3 <i>Ochrana přírody</i>	21
3.3.4 <i>Ovzduší</i>	27
3.3.5 <i>Zemědělství a lesnictví</i>	29
3.3.6 <i>Hluk</i>	30
3.3.7 <i>Odpadové hospodářství</i>	31
3.4 STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	32
4. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ	33
4.1 PŘEDBĚŽNÉ PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	33
4.1.1 <i>Vlivy z hlediska přírody a krajiny</i>	33
4.1.2 <i>Vlivy z hlediska ochrany ovzduší, hlukového znečištění a veřejného zdraví</i>	33
4.1.3 <i>Vlivy z hlediska ochrany půdy a horninového prostředí</i>	33
4.1.4 <i>Vlivy z hlediska vodního hospodářství</i>	34
4.1.5 <i>Vlivy na další složky životního prostředí</i>	34
5. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE	35
5.1 VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY	35
5.2 MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE	35
5.3 DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	35
5.4 STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 218/2004 SB.....	35

1. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

1. Název organizace:

Statutární město Pardubice

2. IČ, bylo-li přiděleno

00274046

3. Sídlo (bydliště)

Pernštýnské náměstí 1
530 21 Pardubice

4. Jméno, příjmení, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele

Ing. Martin Charvát, primátor statutárního města Pardubice
Email: Martin.Charvat@mmp.cz, Tel.: +420466859502

5. Kontaktní osoba ve věcech technických

Miroslav Janovský, Odbor rozvoje a strategie Magistrátu města Pardubice
Adresa: Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice
Email: miroslav.janovsky@mmp.cz, Tel.: +420466859417

2. ÚDAJE O KONCEPCI

2.1 NÁZEV

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast.

2.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast představuje zásadní dokument pro realizaci klíčových investic v metropolitní oblasti, které budou řešit problémy daného území z více než jedné prioritní osy jednoho nebo více programů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen "ESIF").

V dokumentu jsou v analytické části prostřednictvím socioekonomické analýzy identifikovány problémy a potřeby, které jsou dále shrnuty do SWOT analýzy a rozpracovány do logického schématu - stromu problémů a potřeb. Zároveň jsou identifikovány klíčoví stakeholderi pro rozvoj území.

Ve strategické části je definována vize, strategické cíle a jednotlivé prioritní dílčí cíle a opatření, a to ve vazbě na programy financované z evropských strukturálních fondů. Ve strategické části je deklarována vazba na horizontální témata a také vazba na strategické a koncepční dokumenty celorepublikové či regionální působnosti. V implementační části je obecně nastíněn proces způsobu řízení ITI. Dokument je doplněn přílohami v podobě mapy, finančního plánu a harmonogramu.

2.3 CHARAKTER

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast je střednědobým koncepčním dokumentem zaměřeným zejména na plánovací období 2014-2020 (2022). Věnuje se vybraným rozvojovým (prioritním) oblastem rozvoje na území této aglomerace, které jsou považovány za klíčové pro jeho další rozvoj v příštích letech a současně financovatelné v rámci operačních programů na dané plánovací období. V koncepci je definována vize, strategický cíl, specifické cíle a opatření pro jejich naplňování. Koncepce bude současně zohledňovat další koncepční a strategické dokumenty pro řešené území.

2.4 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ

Zpracování Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast reaguje zejména na požadavky nového plánovacího období 2014 – 2020, které je důležité jak na lokální, tak na krajské, národní i evropské úrovni a ve kterém bude kladen důraz na provázanost a synergické působení intervencí v území a současně na územní dimenzi dílčích investic.

Koncepce by měla být zásadní dokumentem pro realizaci klíčových investic v metropolitní oblasti, které budou řešit problémy daného území z více než jedné prioritní osy jednoho nebo více programů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů.

2.5 ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ

Dokument byl zpracován dle aktuálních verzí Manuálu pro integrované územní investice ITI a Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020. Jeho zpracování je možno rozdělit do následujících na sebe navazujících částí:

- Popis území a zdůvodnění jeho výběru
- Analytická část
- Strategická část
- Intervenční část
- Implementační část

Součástí analytické části je také popis aktuálního stavu životního prostředí a identifikace problémů v této oblasti. Strategie vzniká kombinací expertního a komunitního přístupu. V průběhu přípravné fáze této strategie probíhala jednání a konzultace s jednotlivými významnými představiteli v území. Uskutečnila se setkání s představiteli samospráv a MAS z celého území aglomerace (zvláště v Hradecké a Pardubické části), individuální setkání s představiteli větších měst aglomerace (Chrudim, Jaroměř, Přelouč, Chlumec nad Cidlinou), individuální jednání se zástupci nositele projektu Meziobecní spolupráce Svazu měst a obcí ČR, společná jednání zástupců ITI a RIS 3 manažerů a dalších aktérů v rámci výzkumu a vývoje. Zároveň se uskutečnilo projednání zaměření ITI se zástupci významných stakeholderů v území (dopravní podniky, technické služby měst, nemocnice, univerzity, firmy v oblasti VaV).

2.6 HLAVNÍ CÍLE

Cíle koncepce jsou na různých úrovních obsaženy přímo v dokumentu. Na základě výstupů analytické části a jednání s aktéry v území byla stanovena vize strategie ITI, na kterou navazuje strategický cíl strategie metropolitní oblasti, který konkretizuje kýžený stav území. Tento hlavní strategický cíl je stanoven takto:

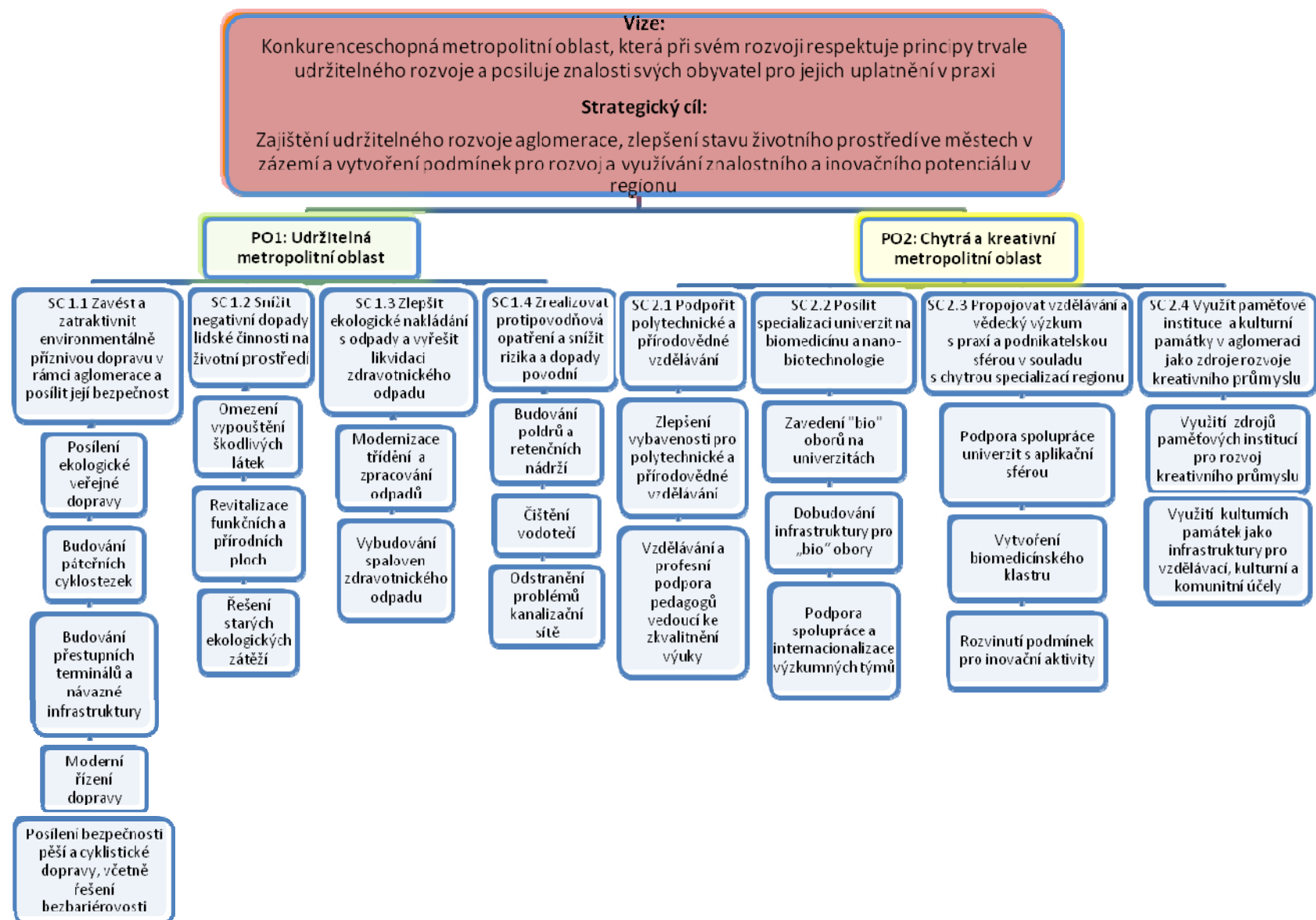
„Zajistit udržitelný rozvoj aglomerace, zlepšit stav životního prostředí ve městech i v jejich zázemí a vytvořit podmínky pro rozvoj a využívání znalostního a inovačního potenciálu v regionu.“

Celková vize a strategický cíl jsou rozpracovány do dvou prioritních oblastí, a to: PO1: Udržitelná metropolitní oblast a PO2: Chytrá a kreativní metropolitní oblast

V hierarchii koncepce obecně platí, že na vizi a strategický cíl navazuje jedna nebo více prioritních oblastí. Na každou prioritní oblast pak navazuje jeden nebo více specifických cílů. Ke každému definovanému specifickému cíli je přiřazeno jedno nebo více opatření, která vedou k naplnění cíle.

Na každou stanovenou prioritní oblast jsou aktuálně navázány čtyři specifické cíle (dohromady tedy 8 specifických cílů). Osm specifických cílů je formulováno s ohledem na identifikované problémy a k jejich naplnění slouží konkretizovaná opatření.

Konkrétní provazbu mezi vizí, strategickým cílem, prioritními oblastmi, specifickými cíli a opatřeními, stejně jako jejich přesné pojmenování graficky znázorňuje schéma „Struktura strategické části“. Jeho stávající podoba je uvedena zde:

Zdroj: Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast (stav k 12/2014)

Aktuální přehled specifických cílů je uveden zde:

- SC 1.1 Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost
- SC 1.2 Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí
- SC 1.3 Podpořit ekologické nakládání s odpady a vyřešit likvidaci zdravotnického odpadu v aglomeraci
- SC 1.4 Zrealizovat protipovodňová opatření a snížit rizika a dopady povodní
- SC 2.1 Podpořit polytechnické a přírodovědné vzdělávání
- SC 2.2 Posílit specializaci univerzit na biomedicínu a nanobiotechnologie
- SC 2.3 Propojovat vzdělávání a vědecký výzkum s praxí a podnikatelskou sférou v souladu s chytrou
- SC 2.4 Využít paměťových institucí a kulturních památek v aglomeraci jako zdrojů rozvoje kreativních průmyslů

Aktuálně je zpracován pracovní návrh strategie, stále však probíhají jednání pracovních skupin, díky kterým může dojít k dílčím úpravám koncepce, především na úrovni opatření

2.7 PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast bude zpracována pouze v jedné variantě. Nicméně je třeba doplnit, že opatření, která budou jedním z hlavních výstupů koncepce, budou moci být následně naplněna konkrétními projekty v různých variantách – pokud toto nastane, budou konkrétní projekty vyplývající z opatření hodnotitelné v případě potřeby také v rámci procesu EIA.

2.8 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

Vazba koncepce k jiným koncepčním dokumentům je popsána přímo v dokumentu samotném, tj. kapitola 6 – Vazba na strategické dokumenty. Tato kapitola mapuje strategické dokumenty na úrovni obcí/měst a jednak na vyšší úrovni. Jsou zde řešeny vazby na základní stávající i připravované strategické, koncepční a analytické dokumenty na úrovni lokální, regionální, národní a mezinárodní.

Základní dokumenty měst a obcí představují územní plány, strategické plány a rozpočty. Podrobněji jsou v rámci zájmového území hodnoceny pochopitelně vazby na koncepční dokumenty měst Pardubice a Hradec Králové.

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast vychází ze strategických a programových dokumentů zpracovaných na národní, krajské a regionální úrovni, které mají zásadní vazbu na Kohezní politiku v období 2014+ a budou mít rozhodující vliv také na rozvoj území v následujícím období. Přehled těchto dokumentů s vazbou na koncepci je uveden níže. Zásadní dokumenty jsou zde hierarchicky řazeny od nadnárodní úrovně až po úroveň krajskou a regionální. Soulad „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“ s relevantními dokumenty je v koncepci doložen tematickým a obsahovým zaměřením prioritních os, oblastí podpory, kritických oblastí. Hodnoceny byly tyto dokumenty:

Použité dokumenty na národní a mezinárodní úrovni:

- Strategie Evropa 2020
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020
- Národní program reforem České republiky 2014
- Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014 - 2020
- Politika územního rozvoje České republiky
- Aktualizovaná Strategie rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech ČR
- Plán odpadového hospodářství ČR 2003-2012
- Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy
- Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013 -2014 s výhledem na roky 2015 - 2020
- Koncepce památkové péče v ČR 2011 - 2016
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011 - 2015
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008 - 2015
- Strategie ochrany před povodněmi na území ČR
- Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodně blízkých opatření

Hlavní použité dokumenty na krajské a regionální úrovni:

- Zásady územního rozvoje Pardubického kraje
- Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje
- Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012-2016 (aktualizace z roku 2011, výhled do roku 2020)
- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020
- Krajská příloha k národní RIS 3 za Pardubický kraj
- Krajská příloha k národní RIS 3 za Královéhradecký kraj

Hlavní použité dokumenty na úrovni měst:

- Strategický plán rozvoje města Hradec Králové do roku 2030
- Strategický plán rozvoje města Pardubice pro období 2014 – 2025
- Územní plán města Pardubice
- Územní plán města Hradec Králové

Tyto dokumenty byly současně využity jako podklad pro tvorbu koncepce.

V současné době, kdy konkrétní opatření budou ještě upřesňována, nelze určit kumulativní vlivy na životní prostředí. Toto bude předmětem řešení v případě potřeby v rámci samotného vyhodnocení koncepce. Soulad s uvedenými dokumenty by měl ale částečně přispět také k tomu, že by mělo být sníženo riziko kumulace negativních vlivů na životní prostředí.

2.9 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ

Předpokládaný termín dokončení koncepce je první polovina roku 2014.

2.10 NÁVRHOVÉ OBDOBÍ

Koncepce je předkládána na návrhové období 2014-2020. Dá se předpokládat, že bude obsahovat i opatření dlouhodobějšího charakteru, které budou toto období přesahovat.

2.11 ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ

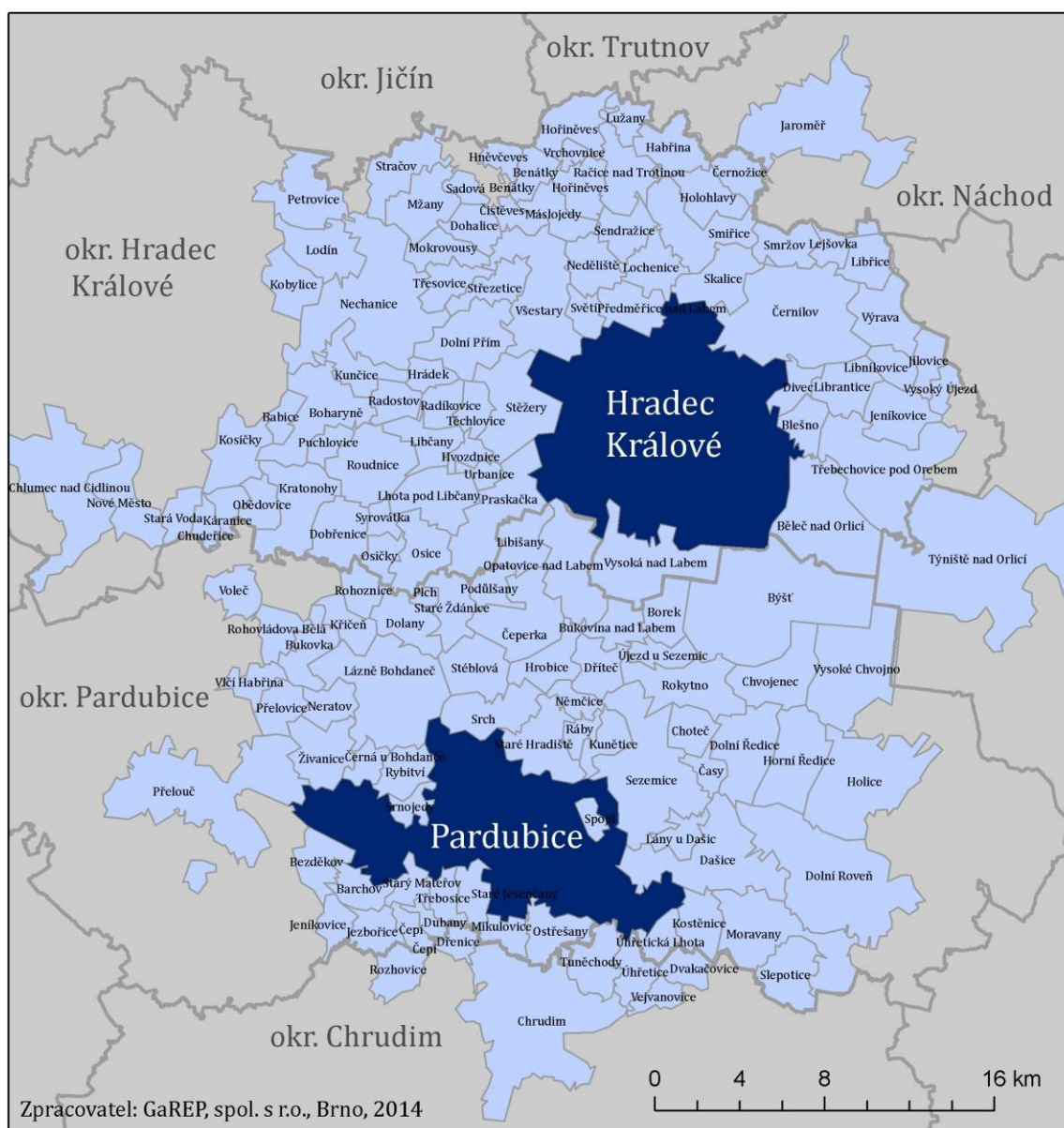
Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast bude pravděpodobně schvalována Zastupitelstvy statutárních měst Pardubice a Hradec Králové, které by měly být současně hlavními nositeli opatření uvedených v koncepci a z nich vycházejících projektů.

3. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

3.1 VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Hradecko-pardubická metropolitní oblast se nachází v NUTS 2 Severovýchod a skládá ze **dvou krajských měst** – Hradce Králové a Pardubic, které tvoří jádra oblasti, a jejich funkčního zázemí. V rámci ČR se jedná o jedinečnou aglomeraci se dvěma rovnocennými jádry se silnou dvoujadernou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž značná část má mezinárodní význam. Vazby mezi jadernými městy aglomerace Hradcem Králové a Pardubicemi silně působí na okolí a velkou měrou ovlivňují konkurenceschopnost celého regionu. Díky velkému významu je Hradecko-pardubická aglomerace zmiňována ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014–2020, Politice územního rozvoje ČR nebo v Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého i Pardubického kraje.

Obr. 1: Vymezené území Hradecko-pardubické metropolitní oblasti

Zdroj: Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast

V návaznosti na hlavní funkce jádrových měst bylo vymezení metropolitní oblasti založeno zejména na vyjíždkových vztazích širokého okruhu obcí k centrálním jádrům aglomerace a dalších kritériích, jako je administrativní příslušnost k okresům nebo ORP apod. Vyjížďka byla brána celková, tj. vyjíždějící do zaměstnání a do škol souhrnně. Takto sledovaná vyjížďka dobře reflektuje identifikované funkce jádrových měst (zaměstnavatel, centrum vzdělání, služby atd.).

3.2 VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY

Hradecko-pardubická metropolitní oblast zahrnuje území 2 krajů a 5 okresů. Ve vymezeném území se nachází 145 obcí – viz mapa výše, z nichž má celkem 14 obcí statut města. Krajskými městy jsou statutární města Pardubice a Hradec Králové. Území Hradecko-pardubické metropolitní oblasti tvoří 8 obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a 13 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POÚ).

Vymezená metropolitní oblast má celkem 335 118 obyvatel (k 31. 12. 2013), rozlohu 1 163 km², hustotu 288 obyvatel/km². Svou rozlohou zasahuje především do okresů Hradec Králové, Pardubice a částečně do blízkého okresu Chrudim. Z dalších okresů do území zasahují již pouze města Týniště nad Orlicí (okr. Rychnov nad Kněžnou) a Jaroměř (okr. Náchod), která přirozeně spádují do jádrových měst aglomerace. Celé území spadá do území Pardubického nebo Královéhradeckého kraje.

Hlavní působnost koncepce bude směřovat do území měst Hradec Králové a Pardubice jako přirozených center/jader této aglomerace.

Přehled celků, do jejichž území koncepce plně nebo alespoň částečně zasahuje, je uveden zde:

- Kraje:
 - Pardubický
 - Královéhradecký
- Okresy
 - Pardubice
 - Hradec Králové
 - Rychnov nad Kněžnou
 - Náchod
 - Chrudim
- SO ORP
 - Hradec Králové
 - Pardubice
 - Chrudim
 - Přelouč
 - Nový Bydžov
 - Jaroměř
 - Kostelec nad Orlicí
 - Holice
- Obce s pověřeným obecním úřadem
 - Nový Bydžov

- Nechanice
- Hradec Králové
- Smiřice
- Jaroměř
- Třebechovice pod Orebem
- Týniště nad Orlicí
- Holic
- Pardubice
- Chrudim
- Heřmanův Městec
- Přelouč
- Lázně Bohdaneč
- Chlumeck nad Cidlinou
- Obce – celkem 145 obcí – viz mapa

Je nutno zdůraznit, že hlavní působení koncepce je především do měst Hradec Králové a Pardubice.

3.3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

3.3.1 Geologie a geomorfologie – horninové prostředí

Geomorfologicky zahrnuje zájmové území velkou část oblasti Východočeské tabule, která spadá pod subprovincii České tabule v rámci provincie České vysočiny. Západní a střední část území leží v celku Východolabské tabule, menší část na východě se nachází v celku Orlické tabule a nejmenší jižní část spadá do celku Svitavské pahorkatiny.

Východolabská tabule představuje plochou pahorkatinu v povodí řeky Labe. Reliéf je jen slabě členitý a tvořený pleistocenními říčními terasami a údolními nivami, strukturně denudačními plošinami a plochými hřbety. Střední nadmořská výška je 250 m a nejvyšším bodem je vrch Na Šancích s výškou 353 m, který už však leží mimo zájmovou oblast několik kilometrů sz. od Jaroměře.

Z hlediska reliéfu je podobná východněji ležící plochá pahorkatina Orlické tabule, jejíž stavba je také charakteristická kvartérními říčními terasami a nivami Orlice, Úpy a Metuje a strukturně denudačními plošinami a plochými hřbety. Střední nadmořská výška je 290 m a nejvyšším vrchol U Rozhledny leží na hranici studované oblasti a dosahuje nadmořské výšky 451 m.

Jižně ležící celek Svitavské pahorkatiny je budován také kvartérními říčními terasami, údolními nivami a denudačními plošinami a plochými hřbety. Typické jsou pro něj také souběžné asymetrické antiklinály a synklinály. V zájmové oblasti je zastoupen jen částí podcelku Chrudimské tabule, který dosahuje spíše nižších nadmořských výšek kolem 250 m s nejvyšším bodem Podhůra (356 m) jižně od Chrudimi.

Z geologického hlediska je území součástí platformního pokryvu českého masivu a je budováno zejména horninami východní části české křídové tabule. Ta se skládá z mocných subhorizontálně uložených souvrství mořského původu. Hlavní náplň představují zejména pískovce a jílovce až slínovce, které místy přecházejí až do opuk. Přítomny jsou také vložky vápenců. Česká křídová tabule je porušena řadou zlomů, které

souvisejí s hlavní zlomovou strukturou – labským lineamentem, který ve směru SZ-JV prochází v podloží pánve a tvoří hranici mezi regionálně-geologickou oblastí lužickou a středočeskou.

Největší mocnost pánve v zájmové oblasti je ve střední části, která je na povrchu zastoupena vápnitými jílovcí až slínovci březenského souvrství. Severovýchod a jihozápad zájmové oblasti představuje okrajové části pánve. Na povrch zde vystupují – vzhledem k pánevímu prohnutí směrem ke středu – starší vápnité slínovce s polohami jílovitých vápenců jizerského souvrství, tvořící podloží centrální části pánve.

Horizontální uložení vrstev a střídání propustných pískovců s nepropustnými jílovcí vytváří ideální podmínky pro akumulaci podzemních vod a to dokonce v několika nad sebou ležících kolektorech. Voda vsakující na okrajích se sbíhá do nejnižší položené středové části pánve. Zde pak mohou vznikat oblasti napjatých zvodní s artéskou vodou, která při navrtání sama vytéká na povrch.

Sedimenty české křídové tabule místy protínají terciární neovulkanity – nejznámějším příkladem je Kunětická hora, budovaná sukem trachybazaltu a kontaktně přeměněných hornin (porcelanit). V oblasti se vyskytují také neovulkanické žilné nefelinity.

Velká část zájmové oblasti je překryta kvarténními sedimenty, které mohou místy vytvářet mocné akumulace. Jedná se zejména o písek a štěrk říčních teras, které jsou pleistocenního i holocenního stáří. S říčním prostředím souvisí také sedimentární výplně starých říčních ramen – slatina a rašelina. V oblasti údolních svahů nalezneme deluviální sedimenty. Dále se zde vyskytují rozsáhlé oblasti navátých písků, spraší a sprašových hlín.

Z nerostných surovin má oblast Pardubic a Hradce Králové především velké zásoby šterkopísků na říčních terasách, které jsou již na mnoha místech těženy a mnohde jsou také chráněny vymezením CHLÚ. Nachází se zejména podél Labe v severní části a podél Orlice ve východní části území. V jihozápadní části území jsou pak ložiska vázána zejména na naváté písky a terasy na pravém břehu Labe. Další surovinou jsou písky sklářské a slévárenské v několika menších ložiscích ve východní části území. Dále jsou surovinově využívány vápence a pískovce, případně opuky, jako stavební a dekorační kámen. V neposlední řadě jsou využívána ložiska spraší jako cihlářská surovina.

Vzhledem k povrchové povaze minulé i současné těžby není území postiženo poddolováním. Celkový georeliéf má přes menší soudržnost křídových sedimentů poměrně příznivou stavbu, což vede k minimálnímu výskytu sesuvných území a rizik s nimi spojených.

3.3.2 Vodstvo a vodní hospodářství

Zájmové území metropolitní oblasti spadá do dílčího povodí Horního a středního Labe, konkrétně do 15 povodí III. řádu (viz následující tabulka). Hlavním vodním recipientem v území je vodní tok Labe, který územím protéká severojižním směrem, na území města Pardubice se pak stáčí k západu. Nejdelším přítokem Labe zasahujícím do metropolitní oblasti je vodní tok Chrudimka ústící ve městě Pardubice. Východní částí území protéká v celé své délce řeka Orlice ústící do Labe ve městě Hradec Králové. Mezi další významné vodní toky v řešeném území patří Cidlina, Loučná, Metuje či Úpa.

Tab. 1: Povodí III. řádu zasahující do Hradecko-pardubické metropolitní oblasti

Povodí II. řádu	Povodí III. řádu	Název povodí III. řádu	Plocha (km ²)
1-01	1-01-01	Labe po Úpu	712
	1-01-02	Úpa a Labe od Úpy po Metuji	513
	1-01-03	Metuje	611
	1-01-04	Labe od Metuje po Orlici	291
1-02	1-02-01	Divoká Orlice	778
	1-02-02	Tichá Orlice	758
	1-02-03	Orlice	502
1-03	1-03-01	Labe od Orlice po Loučnou	240
	1-03-02	Loučná a Labe od Loučné po Chrudimku	737
	1-03-03	Chrudimka	866
	1-03-04	Labe od Chrudimky po Doubravu	655
1-04	1-04-02	Cidlina po Bystřici	645
	1-04-03	Bystřice	379
	1-04-04	Cidlina od Bystřice po ústí a Labe od Cidliny po Mrlinu	172
	1-04-05	Mrlina a Labe od Mrliny po Výrovku	685

Zdroj: Dibavod

Řešené území je historicky významnou rybníkářskou oblastí. Mezi nejrozsáhlejší rybníky v metropolitní oblasti patří rybník Bohdanečský rybník (88 ha) a Buňkov (55 ha) nacházející se v západní části zájmového území. Rybníky napájí uměle vytvořený Opatovický kanál odebírající vodu z Labe. Krom rybníků se na území vyskytují vodní plochy vzniklé po těžbě štěrkopísků. Nejvýznamnější plochou se 142 ha je štěrkoviště Oplatil zasahující do území obcí Stěblová a Staré Ždánice, další rozsáhlou vodní plochou s 63 ha je štěrkoviště zasahující do severní části území města Hradce Králové, plocha je součástí chráněných ložiskových území pro štěrkopisky pod názvem Předměřice I. Vodní plochy v řešeném území doplňují odstavená ramena větších řek (Labe, Chrudimka, Loučná, Orlice aj.).

Metropolitní oblast spadá do několika hydrogeologických rajónů (viz tabulka). V nivách velkých řek Labe, Chrudimky, Loučné, Orlice a Bystřice v úseku od ústí do obce Kratonohy se vyskytují kvartérní zvodně vázané na kvartérní zvětraliny, zbytek území tvoří křídové zvodně vázané na sedimenty svrchní křída.

Tab. 2: Hydrogeologické rajóny zasahující do Hradecko-pardubické metropolitní oblasti

Kód hydrogeologického rajónu	Název hydrogeologického rajónu	Rozloha (km ²)
1110	Kvartér Orlice	295
1121	Kvartér Labe po Hradec Králové	146
1122	Kvartér Labe po Pardubice	128
1130	Kvartér Loučné a Chrudimky	182
1140	Kvartér Labe po Týnec	147
1160	Kvartér Urbanické brány	105
4221	Podorlická křída v povodí Úpy a Metuje	253
4222	Podorlická křída v povodí Orlice	434
4250	Hořicko-miletínská křída	435
4310	Chrudimská křída	596
4360	Labská křída	2846

Zdroj: Dibavod

Hydrogeologické rajóny 1121, 4221, 4222 a 4250 zasahující do severovýchodní části řešeného území jsou součástí CHOPAV Východočeská křída. Tyto rajóny jsou velmi bohaté na zásoby podzemní vody. V linii mezi Hradcem Králové a Přeloučí se nachází několik zdrojů přírodních léčivých a minerálních vod pod názvem Lázně Bohdaneč, do západního cípu obce Jaroměř zasahuje ochranné pásmo zdrojů přírodních léčivých a minerálních vod pod názvem Velichovky. Do území zasahuje přes 90 ochranných pásem vodních zdrojů.

3.3.2.1 Zásobování pitnou vodou

Pro Královéhradecký kraj je z hlediska zásobování podzemní vodou významný fluvialní kvartér Labe a Orlice, v menší míře Úpy, Metuje, Cidlina a Bystřice. Z povrchových zdrojů je významná řeka Orlice s úpravnou vody v Hradci Králové. Na území Pardubického kraje, konkrétně v metropolitní oblasti, jsou podstatným zdrojem podzemních vod mokřad Baroch a šterkoviště Oplatil, klíčovým povrchovým zdrojem vody v území je řeka Chrudimka.

V roce 1995 byla zahájena výstavba tzv. Vodárenské soustavy Východní Čechy propojující čtyři okresy tvořící metropolitní oblast¹: Chrudim, Pardubice, Hradec Králové a Náchod. Dle Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací na území Královéhradeckého a Pardubického kraje je v zájmovém území významný přebytek kvalitní pitné vody, který bude i v budoucnu. Přebytek vodních zdrojů je především na Chrudimsku, který je zásadní a významnou rezervou Vodárenské soustavy pro případ krizového zásobení.

3.3.2.2 Čištění odpadních vod

Dle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje (VIS – Vodohospodářsko-inženýrské služby, spol. s.r.o. 2004) bylo na Královéhradecku v roce 2004 napojeno na kanalizaci 76,82 % z celkového počtu obyvatel okresu, přičemž je zde velký počet malých obcí pod 1000 obyvatel, které nejsou odkanalizovány vyhovujícími kanalizačními systémy. Nejvýznamnější kanalizační systém v okrese Hradec Králové se nachází ve stejnojmenném městě a je zakončen ČOV zajišťující taktéž odkanalizování městu Třebechovice pod Orebem. Města Jaroměř a Týniště nad Orlicí, která již náleží k jiným okresům, mají vybudovanou jednotnou soustavou kanalizaci. V Jaroměři jsou dvě ČOV, na něž je napojeno cca 97 % obyvatel, v Týništi se nachází centrální ČOV se stupněm napojení blízký se 100 %. Místní části s venkovskou zástavbou a samoty řeší likvidaci odpadních vod zaústěním do místních recipientů, žumpami či septiky.

Dle ČSÚ (2011) bylo na Pardubicku v roce 2003 napojeno na kanalizační síť ukončenou cca ČOV 83,44 % obyvatel. Kanalizační systém, který nevyhovuje legislativním požadavkům, má 76 malých obcí a místních částí (13,51 % obyvatel okresu Pardubice). Do Chrudimska spadá sedm obcí metropolitní oblasti, a to město Chrudim s jednotnou kanalizací zakončenou ČOV Chrudim a šest menších obcí pod 2000 obyvatel s nesoustavnými kanalizačními systémy se zaústěním do místních recipientů.

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací uvádí po jednotlivých obcích návrhy a doporučení z hlediska potřeby odkanalizování, intenzifikace či výstavby nových ČOV apod.

¹ Pouze město Týniště nad Orlicí spadající do metropolitní oblasti náleží již k jinému okresu, k okresu Rychnov nad Kněžnou.

3.3.2.3 Kvalita vod

Cílem u nás implementované Rámcové směrnice ES v oblasti vodní politiky (2000/60/ES) je zabránit dalšímu zhoršování a zlepšit stav vod a vodních ekosystémů. K tomu slouží pravidelný monitoring ve vytyčených hlásných profilech. U povrchových vod je zvlášť hodnocen ekologický stav (biologický a fyzikálně – chemický stav) a chemický stav toku (standarty znečišťujících látek platné pro ES – tzv. EQS). Celkový stav povrchového vodního útvaru je určen horším z obou stavů, přičemž je zařazen do tří kategorií: vyhovující, potenciálně vyhovující a nevyhovující.

Stav drtivé většiny vodních toků v zájmovém území je hodnocen jako nevyhovující. Za dané hodnocení může především nevyhovující ekologický stav toků, především na úpravy citlivý bentos (bezobratlí tvořící oživení dna). Nevyhovující chemický stav mají pouze vodní útvary 10085000 Labe po soutok s tokem Úpa a 10562000 Labe po soutok s tokem Chrudimka a to z hlediska překročení limitů pro kovy (hodnoceny kadmium, nikl, olovo, rtuť a jejich sloučeniny).

U podzemních vod je sledován kvantitativní a chemický stav vod. Žádný vodní útvar podzemních vod zasahujících do řešeného území není hodnocen jako vyhovující, naopak drtivá většina vodních útvarů je vyhodnocena jako nevyhovující. Problémem je chemický stav vodních útvarů, který je zhoršen plošnými a bodovými zdroji znečištění.

Plán oblasti povodí Horního a středního Labe (Povodí Labe, s.p. 2009) uvádí k ochraně kvality vodních útvarů programy opatření, ve kterém jsou popsána konkrétní opatření pro zlepšení kvality vod. V metropolitní oblasti se jedná o následující programy:

Královéhradecký kraj

- LA100085 Hradec Králové – rekonstrukce a rozšíření kanalizace a ČOV
- LA100092 Jaroměř – dostavba kanalizace
- LA100104 Týniště nad Orlicí – intenzifikace ČOV a výstavba kanalizace
- LA100106 Opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění
- LA100107 Opatření k aplikaci principu „Znečišťovatel platí“
- LA100124 Opatření pro regulaci odběrů a vzdouvání
- LA100125 Snížení znečištění z průmyslových odpadních vod
- LA100126 Omezení negativních vlivů pesticidů na povrchové a podzemní vody
- LA100127 Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů
- LA100128 Opatření k eliminaci dusíku jako plošného zdroje znečištění vod
- LA100129 Opatření k zamezení nevhodného využívání území
- LA100130 Snížování znečištění z atmosférické depozice
- LA100138 Nechanice – Staré Nechanice – dostavba kanalizace
- LA100139 Všestary – dostavba kanalizace
- LA100140 Dolní Přím – Probluz – dostavba kanalizace
- LA100145 Opatření k zamezení rizikového kvantitativního stavu podzemních vod
- LA100148 Opatření k zamezení přímému vypouštění vod do vod podzemních
- LA100149 Opatření k omezení eroze z pohledu transportu chemických látek
- LA100192 Podmínky realizací tepelných čerpadel
- LA100193 Revitalizace vodního toku
- LA100194 Obnova rybních úkrytů a jiných stanovišť
- LA100195 Obnova břehových a nivních porostů

- LA100196 Zajištění migrační prostupnosti vodního toku
- LA100197 Drobní znečišťovatelé a menší obce do 2000 obyvatel
- LA100198 Nevhodné využívání území v nivě
- LA100200 Zásahy do biocenóz – rybí obsádky – rybníky
- LA100201 Podpora litorálních společenstev
- LA100202 Omezení obsahu síranů v podzemní vodě
- LA100205 Omezení obsahu chloridů v podzemní vodě
- LA100206 Ochrana obojživelníků
- LA100211 Migrační zprostupnění Orlice
- LA100215 Stěžery – dostavba kanalizace
- LA100216 Praskačka – Vlčkovice – výstavba kanalizace a ČOV
- LA100231 Integrovaný management podzemních vod v období nedostatku zásob pitné vody pro obyvatelstvo
- LA100234 Průzkumný monitoring
- LA100243 Staré ekologické zátěže
- LA110158 Trotina, Sendražice – Račice, revitalizace
- LA110159 Biřička, Petrofova jezírka, revitalizace
- LA110182 Malostranský potok, Černilov, revitalizace
- LA110198 Trotina, Račice – Lužany, revitalizace koryta
- LA110350 Orlice, Týniště nad Orlicí – Jordán, revitalizace odstaveného ramene
- LA110387 Piletický a Librantický potok, EVL CZ0523006, revitalizace
- LA150018 SEZ – Benzina, a.s. – DS Hr. Králové
- LA150025 SEZ – KARSIT s.r.o., Jaroměř
- LA150026 SEZ – V Hruštickách

Pardubický kraj

- LA100018 Sezemice – rekonstrukce a výstavba kanalizace
- LA100046 Pardubice – ČOV
- LA100125 Snížení znečištění z průmyslových odpadních vod
- LA100126 Omezení negativních vlivů pesticidů na povrchové a podzemní vody
- LA100127 Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů
- LA100128 Opatření k eliminaci dusíku jako plošného zdroje znečištění vod
- LA100129 Opatření k zamezení nevhodného využívání území
- LA100130 Snižování znečištění z atmosférické depozice
- LA100131 Dolní Roveň – výstavba kanalizace a ČOV
- LA100132 Hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů
- LA100134 Moravany – dostavba kanalizace a intenzifikace ČOV
- LA100145 Opatření k zamezení rizikového kvantitativního stavu podzemních vod
- LA100148 Opatření k zamezení přímému vypouštění vod do vod podzemních
- LA100149 Opatření k omezení eroze z pohledu transportu chemických látek
- LA100192 Podmínky realizací tepelných čerpadel
- LA100193 Revitalizace vodního toku
- LA100194 Obnova rybích úkrytů a jiných stanovišť
- LA100196 Zajištění migrační prostupnosti vodního toku
- LA100202 Omezení obsahu síranů v podzemní vodě

- LA100205 Omezení obsahu chloridů v podzemní vodě
- LA100206 Ochrana obojživelníků
- LA100231 Integrovaný management podzemních vod v období nedostatku zásob pitné vody pro obyvatelstvo
- LA100232 Opatření k zamezení výskytu invazních druhů rostlin
- LA100234 Průzkumný monitoring
- LA100243 Staré ekologické zátěže
- LA110108 Labe, Němčice, revitalizace odstaveného ramene
- LA110112 Labe, Srnojedy, zprůchodnění migrační překážky
- LA110113 Labe, Pardubice – Polabiny, revitalizace odstaveného ramene
- LA110284 Loučná, Sezemice – Čeradice, obnova břehových porostů
- LA150063 SEZ - Synthesia a.s., Pardubice – Semtín

3.3.2.4 Plavba a hydroenergetika

V metropolitní oblasti se nachází splavný úsek Labe, který je součástí vodní cesty Střední Labe, a to od ř. km 973,5 (na konci vzduší zdymadla Pardubice u Kunětic) po ř. km 951,2 (nadjezí zdymadla Přelouč). V daném úseku se nachází tři plavební komory, v Pardubicích, Srnojedech a Přelouči. Probíhá zde pouze rekreační a místní osobní plavba.

Zájmovým územím protékají významné, dostatečně vodné vodní toky vhodné pro energetické využití. V území se vyskytují pouze malé vodní elektrárny (MVE) s instalovaným výkonem do 10 MW. Mezi nejvýznamnější MVE patří následující:

Tab. 3: **Seznam největších malých vodních elektráren v Hradecko-pardubické metropolitní oblasti**

Název	Vodní tok	Výkon (MW)	Provozovatel
Předměřice	Labe	2,6	ČEZ
Smiřice	Labe	2,4	Energo-Pro
Přelouč	Labe	2,34	ČEZ
Pardubice	Labe	1,96	ČEZ
Srnojedy	Labe	1,96	KIPP, s.r.o.
Hradec Králové I (Hučák)	Labe	0,75	ČEZ
Hradec Králové III	Orlice	0,69	1. elektrárenská, s.r.o.

3.3.2.5 Povodňové ohrožení a eroze

Obě krajská města mají vypracovány koncepce protipovodňové ochrany. V nich je popsán současný stav a posouzen návrh protipovodňové ochrany. V území spadajícím do Královéhradeckého kraje převažují stávající protipovodňová opatření v podobě suchých nádrží a zkapacitnění toků, v území Pardubického kraje je protipovodňová ochrana nejčastěji řešena ochrannými zdmi a protipovodňovými hrázemi.

Konkrétní návrhy opatření jsou uvedeny v Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe. V metropolitní oblasti se jedná o následující opatření:

Královéhradecký kraj

- LA200005 Labe, Jaroměř, zvýšení ochrany města rekonstrukcí koryta a hrázemi
- LA200035 Obědovice, suché poldry
- LA200103 Přírodě blízká protipovodňová opatření v povodí Dědiny
- LA200039 Suchá nádrž Rusek – Bukovina
- LA200146 Melounka, Hradec Králové – zvýšení ochrany města výstavbou poldrů

Pardubický kraj

- LA200167 ZKT Chvojenecká svodnice
- LA200168 ZKT PP č. 1 Ředického potoka
- LA200031 Chrudim – Chrudimka, úprava toku
- LA200155 Bylanka, Dřenice, suchá retenční nádrž

Vzhledem ke klimatickým změnám, které mohou způsobovat intenzivní přívalové srážky, a hospodaření na zemědělské půdě přilehlé k vodním tokům, dochází ke splachům a následnému zanášení koryt, zejména drobných vodních toků. Dalším negativním důsledkem je odnos ornice, ohrožování majetků a snižování půdní úrodnosti.

3.3.3 Ochrana přírody

3.3.3.1 Chráněná území

Do jižního cípu území města Chrudim zasahuje chráněná krajinná oblast (CHKO) Železné hory. Území CHKO se vyznačuje rozptýlenou sídelní kulturou se zbytky lidové architektury, pestrým geologickým podložím a bohatstvím zeleně (lesy a trvalé travní porosty tvoří cca 61 % CHKO). Má rozlohu cca 285 km², z toho pouze 2,06 km² CHKO zasahuje do metropolitní oblasti. V zájmovém území města Chrudim jsou zastoupeny všechny čtyři zóny CHKO.

Do metropolitní oblasti zasahuje 44 maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ). Nejvýznamnějším územím z hlediska kategorie ochrany je národní přírodní rezervace (NPR) Bohdanečský rybník, která byla vyhlášena z důvodu ochrany v zemědělské krajinně cenného ekosystému mokřadů, slatinných luk, rákosin, bažinných olšin, vrbín a doubrav. Území je významnou ornitologickou lokalitou s hojným výskytem vodních a mokřadních ptáků (bahňáků), proto bylo vyhlášeno ptačí oblastí v rámci soustavy Natura 2000 (viz dále). V tabulce níže se nachází přehled všech MZCHÚ vyskytujících se v metropolitní oblasti.

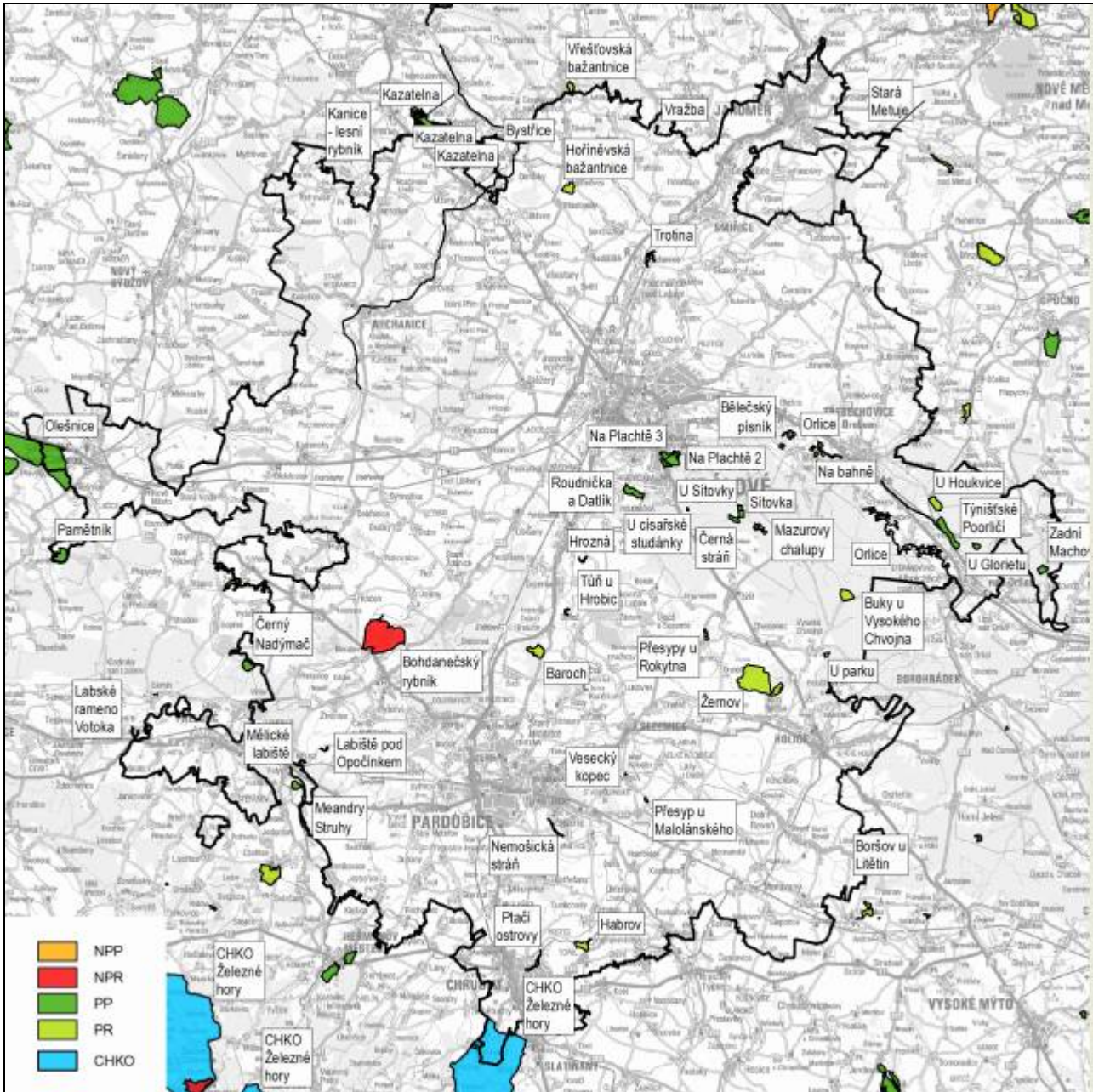
Tab. 4: **Maloplošná zvláště chráněná území v Hradecko-pardubické metropolitní oblasti**

Kategorie MZCHÚ	Název MZCHÚ	Rozloha (ha)
NPR	Bohdanečský rybník	247,77
PR	Baroch	31,39
PR	Buky u Vysokého Chvojna	27,45
PR	Habrov	20,60
PR	Hoříněvská bažantnice	21,02
PR	Mazurovy chalupy	11,62
PR	Přesypy u Rokytna	7,19

Kategorie MZCHÚ	Název MZCHÚ	Rozloha (ha)
PR	U Houkvice	25,49
PR	U parku	4,43
PR	Vřešťovská bažantnice	10,42
PR	Žernov	190,80
PP	Bělečský písňík	4,11
PP	Boršov u Litětín	0,32
PP	Bystřice	27,91
PP	Černá stráň	11,46
PP	Černý Nadýmač	26,55
PP	Hrozná	3,12
PP	Kanice - lesní rybník	0,54
PP	Kazatelna	69,10
PP	Labiště pod Opočínkem	2,67
PP	Meandry Struhy	41,50
PP	Mělické labiště	2,66
PP	Na bahně	1,91
PP	Na Plachtě	38,79
PP	Na Plachtě 2	28,79
PP	Na Plachtě 3	17,01
PP	Nemošická stráň	7,73
PP	Olešnice	388,49
PP	Orlice	62,94
PP	Pamětník	33,89
PP	Přesyp u Malolánského	2,65
PP	Ptačí ostrovy	10,17
PP	Roudnička a Datlík	29,71
PP	Sítovka	8,14
PP	Stará Metuje	21,84
PP	Trotina	11,68
PP	Tůň u Hrobic	2,59
PP	Týništské Poorličí	54,54
PP	U císařské studánky	1,27
PP	U Glorietu	8,32
PP	U Sítovky	6,42
PP	Vesecký kopec	0,69
PP	Vražba	7,89
PP	Zadní Machová	13,58

Zdroj: AOPK ČR, 2014

Obr. 2: Přehled chráněných území v zájmovém území

Zdroj: AOPK ČR

3.3.3.2 *Natura 2000*

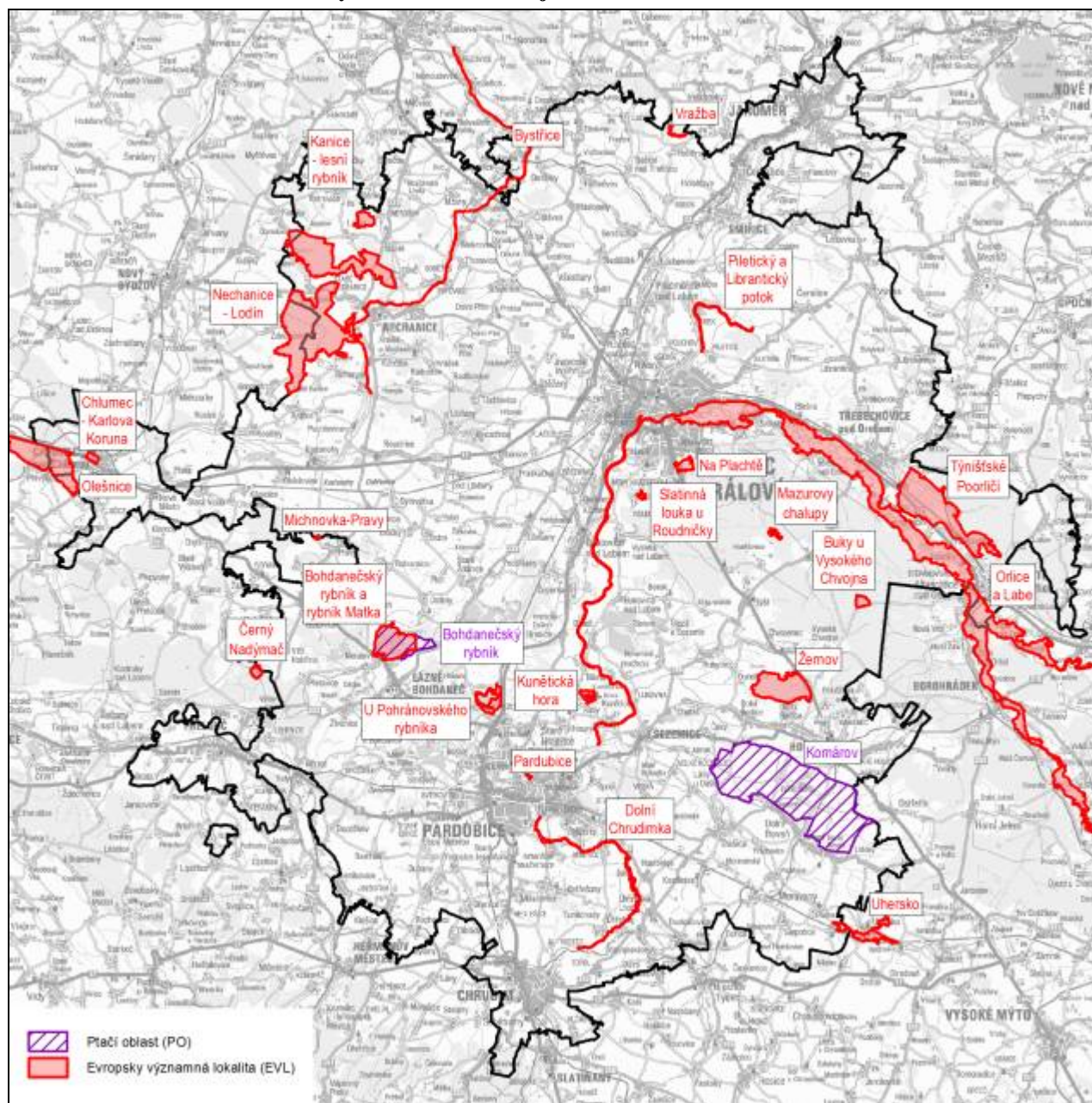
Do metropolitní oblasti zasahuje 25 evropsky významných lokalit (EVL) a 2 ptačí oblasti (PO) Bohdanečský rybník a Komárov. PO Bohdanečský rybník byla vyhlášena z důvodu ochrany populace chřástala kropenatého a jeho biotopu, předmětem ochrany PO Komárov je populace motáka pilicha, kalouse pustovky a jejich biotopy. Nejrozsáhlejší EVL je EVL Orlice a Labe, do které spadá část splavného úseku Labe v Kuněticích až po Labe v zastavěné části města Hradec Králové, kde se vlévá Orlice, která je do EVL zařazena celá. Předmětem ochrany dané EVL jsou zachovalé biotopy vyskytující se v nivách vodních toků, vzácná makrofytní vegetace a zvláště chráněné druhy živočichů jako vydra říční či klínatka rohatá (druhy silně ohrožené). V tabulce níže jsou uvedeny všechny EVL a PO zasahující do metropolitní oblasti.

Tab. 5: Evropsky významné lokality a ptačí oblasti v Hradecko-pardubické metropolitní oblasti

Kód Natura	Typ území	Název EVL či PO	Rozloha (ha)
CZ0533308	EVL	Bohdanečský rybník a rybník Matka	251,30
CZ0533297	EVL	Buky u Vysokého Chvojna	29,53
CZ0523264	EVL	Bystřice	51,70
CZ0534050	EVL	Černý Nadýmač	24,37
CZ0534052	EVL	Dolní Chrudimka	65,58
CZ0523272	EVL	Chlumec - Karlova Koruna	19,19
CZ0523676	EVL	Josefov - pevnost	41,43
CZ0523276	EVL	Kanice - lesní rybník	0,54
CZ0533307	EVL	Kunětická hora	26,94
CZ0530064	EVL	Mazurovy chalupy	11,67
CZ0533012	EVL	Michnovka-Pravy	2,82
CZ0523010	EVL	Na Plachtě	39,14
CZ0520030	EVL	Nechanice - Lodín	1562,46
CZ0523283	EVL	Olešnice	390,39
CZ0524049	EVL	Orlice a Labe	2683,18
CZ0533309	EVL	Pardubice	2,24
CZ0523006	EVL	Piletický a Librantický potok	25,35
CZ0523266	EVL	Slatinná louka u Roudničky	7,63
CZ0523288	EVL	Stará Metuje	23,38
CZ0523290	EVL	Týništské Poorličí	648,75
CZ0533005	EVL	U Pohránovského rybníka	66,21
CZ0533316	EVL	Uhersko	81,16
CZ0522127	EVL	Vražba	6,65
CZ0522129	EVL	Zadní Machová	15,04
CZ0530021	EVL	Žernov	312,41
CZ0531012	PO	Bohdanečský rybník	306,75
CZ0531013	PO	Komárov	2030,75

Zdroj: AOPK ČR, 2014

Obr. 3: Přehled lokalit soustavy Natura 2000 v zájmovém území

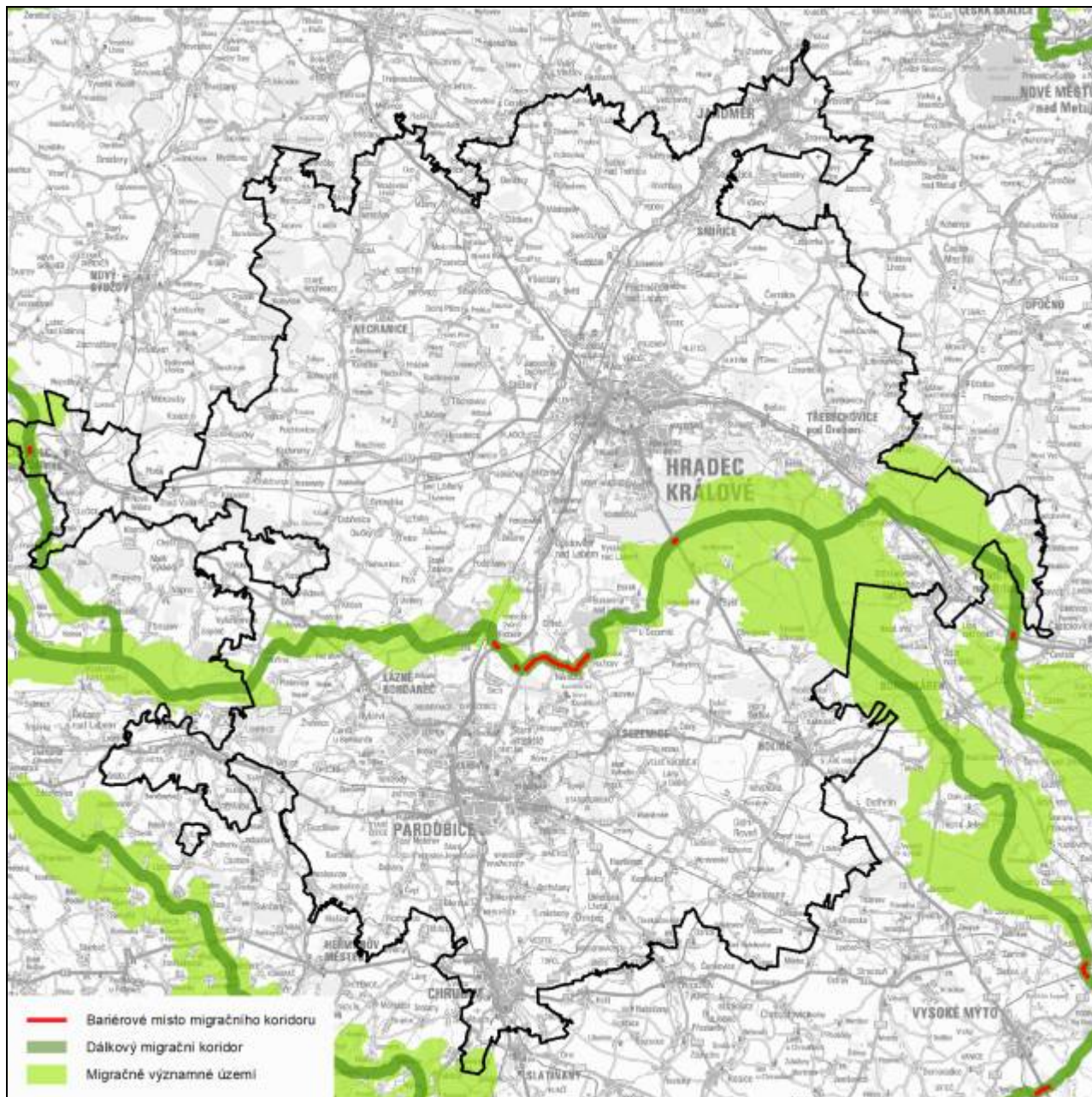
Zdroj: AOPK ČR, 2014

3.3.3.3 Migrační prostupnost krajiny a ekologická stabilita

Základním požadavkem obecné ochrany přírody je zachování a umožnění migrační prostupnosti krajiny. Migrační prostupnost území je významným tématem, které se začíná v posledních letech intenzivněji řešit, především díky činnosti Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky. V rámci celé ČR jsou vymezeny migračně významná území (MVU) a dálkové migrační koridory (DMK), tedy území, která jsou klíčová pro migraci živočichů, především větších savců. Ve středu metropolitní oblasti v linii východ – západ jsou vymezena migračně významná území vedoucí přes zalesněné oblasti od Vlčí Habřiny po Týniště nad Orlicí. Území jsou stejně jako ÚSES propojena koridory – dálkovými migračními koridory zajišťujícími migraci druhů. Ke kolizím a potenciální střetům může docházet při střetu s liniovými stavbami většího významu, tj. s komunikacemi I. a II. třídy a vytíženými železnicemi. Za bariéru v migrační prostupnosti

území byla označena silnice I/35 mezi Hradcem Králové a Býští, dále nezalesněná oblast území obcí Dříteč a Němčice, teplovod procházející obcí Srch, silnice I/37 mezi Opatovicemi nad Labem a Pardubicemi a silnice I/11 mezi Chluncem nad Cidlinou a Lovčicemi.

Obr. 4: Přehled lokalit soustavy Natura 2000 v zájmovém území

Zdroj: AOPK ČR

K migrační propustnosti území a ke zlepšení funkcí krajiny přispívá také územní systém ekologické stability (ÚSES). Nejcennější krajinné segmenty v území jsou začleněny do tzv. nadregionálních biocenter (NRBC). Nadregionální biocentra v metropolitní oblasti uvádí následující tabulka.

Tab. 6: **Soupis nadregionálních biocenter v Hradecko-pardubické metropolitní oblasti**

Název NRBC	Výměra (ha)	Obec
Lodín	2145	Babice, Boharyně, Kobylice, Kunčice, Lodín, Nechanice
Vysoké Chvojno	3223	Býšť, Hradec Králové, Třebechovice p. Orebem, Týniště n. Orlicí, Vys. Chvojno
Uhersko	1172	Dolní Roveň
Bohdaneč	1615	Čeperka, Dolany, Kříčeň, Lázně Bohdaneč, Pardubice, Srch, Staré Ždánice, Stéblová

Podél toků Tiché, Divoké a spojené Orlice byl vyhlášen přírodní park Orlice. Úkolem přírodního parku je chránit zachovalé říční a nivní ekosystémy a celkový ráz krajiny v okolí toku. Přírodní park patří k nejrozsáhlejším přírodním parkům v ČR, jeho rozloha činí 11 462 ha, v zájmovém území metropolitní oblasti cca 2 160 ha.

3.3.4 Ověduší

V souladu se zákonem č. 201/2012 Sb. se kvalita ovzduší sleduje a hodnotí po územních celcích – zónách a aglomeracích, kterých se na území ČR nachází celkem 10 (7 zón a 3 aglomerace). Předmětná oblast Hradecko-pardubické metropolitní oblasti se nachází v zóně Severovýchod, CZ 05 a skládá se ze tří krajů – Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického. Následující hodnocení se vztahuje k hodnocení celých krajů Královéhradeckého a Pardubického, v závěru se nacházejí mapky předmětné oblasti v patřičném měřítku tak, aby zde mohly být znázorněny nejprve čtverce s překročenými limity pro PM₁₀ a B(a)P a následně i konkrétní hodnoty modelované (s verifikací modelovaných hodnot pomocí naměřených hodnot pomocí imisního monitoringu v těchto čtvercích) tak, jak to vyplývá z dat ČHMÚ poskytovaných v SHP souborech na stránkách ČHMÚ.

V následujícím popisu se může objevit území celé zóny, jednotlivých krajů nebo i popisy jistých území daných krajů, ze kterého následně vyplývají specifika předmětných území Hradecko-pardubické metropolitní oblasti.

3.3.4.1 Emisní bilance

CZ052 – Královéhradecký kraj

Na území Královéhradeckého kraje bylo v roce 2011 lokalizováno 1 042 jednotlivě evidovaných provozoven stacionárních zdrojů, které vykázaly v souhrnné provozní evidenci vypouštění škodlivin prostřednictvím 2 969ti komínů/výdechů. Z tohoto celkového množství bylo 149 provozoven kategorie REZZO 1 (1 099 komínů/výdechů) a 893 provozoven kategorie REZZO 2 (1 870 komínů/výdechů).

Z celkového počtu jednotlivě evidovaných zdrojů, vyjmenovaných v příloze č. 2 k zákonu o ovzduší č. 201/2012 Sb., činí polovinu zdroje, vyrábějící elektřinu a teplo (kategorie „Energetika – výroba tepla a el. energie“). Významný počet zdrojů je dále pak evidován ještě v kategorii „Použití organických rozpouštědel“ – cca 16 % a „Výroba a zpracování kovů a plastů“ – cca 10 %.

Tři čtvrtiny obydlených bytů jsou vytápěny ústředním topením, druhé nejvyšší zastoupení mají v Královéhradeckém kraji byty s kamny, téměř 13 %; kamna využívá k topení více než pětina bytů v malých obcích do 199 obyvatel. Nejvíce se v kraji (stejně jako v průměru České republiky) z hlediska energie používá k vytápění plyn (v necelé třetině bytů), zhruba čtvrtina bytů je napojena na dálkové topení.

Podstatně vyšší podíl v porovnání s Českou republikou tvoří v kraji byty vytápěné uhlím (koksem, briketami), elektřinou, ale i dřevem.

CZ052 – Pardubický kraj

Na území Pardubického kraje bylo v roce 2011 lokalizováno 1 091 jednotlivě evidovaných provozoven stacionárních zdrojů, které vykázaly v souhrnné provozní evidenci vypouštění škodlivin prostřednictvím 3 074 komínů/výdechů. Z tohoto celkového množství bylo 132 provozoven kategorie REZZO 1 (923 komínů/výdechů) a 959 provozoven kategorie REZZO 2 (2 151 komínů/výdechů).

Z celkového počtu jednotlivě evidovaných zdrojů, vyjmenovaných v příloze č. 2 k zákonu o ovzduší č. 201/2012 Sb., činí nadpoloviční většinu zdroje, vyrábějící elektřinu a teplo (kategorie „Energetika – výroba tepla a el. energie“). Významný počet zdrojů je dále pak evidován ještě v kategorii „Použití organických rozpouštědel“ – cca 11 % a „Výroba a zpracování kovů a plastů“ – cca 7 %.

V Pardubickém kraji se ke dni sčítání (26.3.2011) nacházelo 128 618 domů, z toho 104 850 obydlených.

Z celkového počtu obydlených bytů má 78,4 % bytů ústřední topení, 9,7 % etážové topení s kotlem v domě a 8,8 % obydlených bytů používá k vytápění kamna. Jako energie používaná k vytápění je nejčastěji využíván plyn (41,4 % obydlených bytů), 24,1 % bytů využívá k vytápění teplo z kotelny mimo dům, 10,7 % bytů topí uhlím, koksem nebo uhelnými briketami a 9,4 % obydlených bytů používá k vytápění dřevo. Nejméně je k vytápění využívána elektrická energie, a to pouze v 5,6 % obydlených bytů. Ústřední topení mají nejčastěji zavedeny byty na Pardubicku, kde je největší zastoupení bytových domů.

Dále uvádíme hlavní zobecněné závěry a trendy vyplývající z emisní bilance, které platí jak pro území obou krajů, tak řešené území:

- mezi roky 2001 – 2011 dochází k celkovému poklesu emisí TZL, SO₂, NO_x, CO i VOC,
- celkové emise TZL ze zdrojů REZZO1 v letech 2001 – 2011 setrvale klesají
- rovněž emise TZL, SO₂, NO_x, CO ze zdrojů REZZO 2 klesají v období 2001 - 2011
- emise ze zdrojů REZZO 3 poklesly v daném období u všech sledovaných látek TZL, SO₂, NO_x, CO. Nejvýrazněji poklesly emise NO_x,
- emise ze zdrojů REZZO4 ve sledovaném období poklesly u TZL, SO₂, NO_x, CO. Nejvýraznější pokles je zaznamenán u SO₂ (80 %). Naopak u emisí TZL jsou téměř na stejné úrovni (pokles jen o 7 %),
- Na celkových emisích se významně podílí doprava spolu s vytápěním domácností. Jejich vzájemný poměr kolísá pravděpodobně v souvislosti s délkou topné sezony a intenzitou dopravy.
- Nejvýznamnější stacionární bodově sledovaný zdroj jsou Elektrárna Chvaletice a Elektrárna Opatovice.

3.3.4.2 Imisní situace

Z vyhodnocení dat imisního monitoringu za období 2000 až 2011 a dle rozptylového modelu ČHMÚ, který hodnotí pětiletý průměr v období 2008-2012, vyplývají pro Královéhradecký a Pardubický kraj následující hlavní závěry:

- jsou dodržovány platné imisní limity pro ochranu zdraví pro oxid siřičitý, oxid dusičitý, oxid uhelnatý, benzen, olovo,
- jsou dodržovány imisní limity pro arsen, kadmium a nikl,
- lokálně (např. v dopravě silně ovlivněných lokalitách) není dodržován platný 24 hodinový imisní limit pro ochranu zdraví pro suspendované částice frakce PM₁₀,
- je dodržován platný roční imisní limit pro suspendované částice PM₁₀ a PM_{2,5},
- není dodržován roční imisní limit benzo(a)pyrenu, překročení imisního limitu je soustředěno do území měst a obcí a souvisí s kombinací vlivů vytápění obytné zástavby (lokální topeniště) a intenzitou dopravy. Imisní limit není dodržován zejména na území ORP Česká Třebová, Lanškroun, Litomyšl, Moravská Třebová, Pardubice, Žamberk a Hradec Králové.
- roste výměra oblastí s překročeným imisním limitem pro benzo(a)pyren

Dále jsou uvedeny mapky předmětné oblasti, na kterých jsou znázorněny plochy s překročenými imisními limity pro denní limit PM₁₀ ve výši 50 µg/m³ (max. počet překročení 24 hod limitu – 35 hodnot/rok) a B(a)P (roční imisní limit ve výši 1 µg/m³). Z níže uvedených mapek vyplývá skutečnost, že k překračování obou znečišťujících látek dochází jen na území města Pardubice (byť v minimální výši) a překračování imisního limitu pro B(a)P pro město Hradec Králové (větší plocha, cca 35 km²) a drobné plochy pak ve městech Jaroměř (3 km²) a Holice (1 km²).

Pětileté průměry jsou pro vyhodnocování překračování imisních limitů vhodnější, protože se nemění skokově, jako v případě ročních limitů, které jsou významně více ovlivněny meteorologickými podmínkami.

3.3.5 Zemědělství a lesnictví

Zemědělství je tradičním a charakteristickým odvětvím hospodářství dané oblasti a významně se podílí na údržbě a tvorbě krajiny. Má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, obnovu vesnic a jejich budoucí ekonomický rozvoj.

Celková rozloha zemědělské půdy v území metropolitní oblasti činí 66 % celkové rozlohy území (následují lesní plochy se zastoupením 18 % území, ostatní plochy – 11 % území, vodní a zastavěné plochy 3 %). Z celkové rozlohy zemědělské půdy činí orná půda 83 %, v území se nenacházejí žádné vinice ani chmelnice.

V ORP Hradec Králové v rostlinné výrobě převažuje pěstování obilovin, olejnin a píce, významná je též produkce brambor. V živočišné výrobě se jedná především o chov skotu a prasat. Intenzivní zemědělská výroba se vyskytuje zejména v Polabské nížině.

V ORP Pardubice se nejkvalitnější půdy nacházejí v nivách řek Labe, Chrudimky a Loučné. K vysoce produktivním zemědělským oblastem patří na Pardubicku Polabská nížina. Nosnými plodinami rostlinné výroby jsou obiloviny, cukrovka, brambory a kukuřice; živočišná výroba je zaměřena na výrobu masa, mléka a vajec. Z důvodu všeobecného útlumu zemědělství plní zemědělské areály i jinou funkci (skladové hospodářství, opravárenství atd.).

Lesnatost správního území ORP Pardubice je 13,2 %, tj. nejnižší v Pardubickém kraji. Dle informací z ČSÚ je průměr kraje 29,5 %, celorepublikový průměr pak činí 33,7 %. V přepočtu výměry lesní půdy na jednoho obyvatele správního území ORP Pardubice činí průměr 0,04 ha lesa na 1 občana. Významné lesní plochy se rozkládají na Opatovicku a Bohdanečsku. Menší zalesnění je mezi obcemi Opočinec – Bezděkov, Ráby – Srch, Spojil – Veská. V ostatních částech oblasti se vyskytují pouze remízky. Bezlesou zůstává jižní část území. Celé území se řadí do přírodní oblasti (PLO) č. 17 Polabí.

V ORP Hradec Králové mají pozemky určené k plnění funkcí lesa zanedbatelnou rozlohu (tvoří cca 12 % rozlohy) a jejich rozloha narůstá pouze pozvolna. Lesy jsou v daném území koncentrovány zejména v těsném východním okolí města Hradec Králové, pak na pahorcích v zemědělské krajině a pak také jako součást menších či větších dříve vojenských komplexů (Hrádek u Nechanic, Chlumeck nad Cidlinou) a na okrajových územích bývalého okresu. Lesní komplexy se nacházejí i v okolí Lužan a dalších. Celkově lze shrnout, že lesní komplexy jsou kromě Městského lesa Hradec Králové malé, ale často s překvapivě polopřirozenými smíšenými nebo listnatými porosty odpovídajícími vegetační stupňovitosti. V části lesů obhospodařovaných společnostmi Městské lesy, a.s. se hospodaří přírodě blízkým způsobem a plní rekreační funkci pro obyvatelé Hradce Králové.

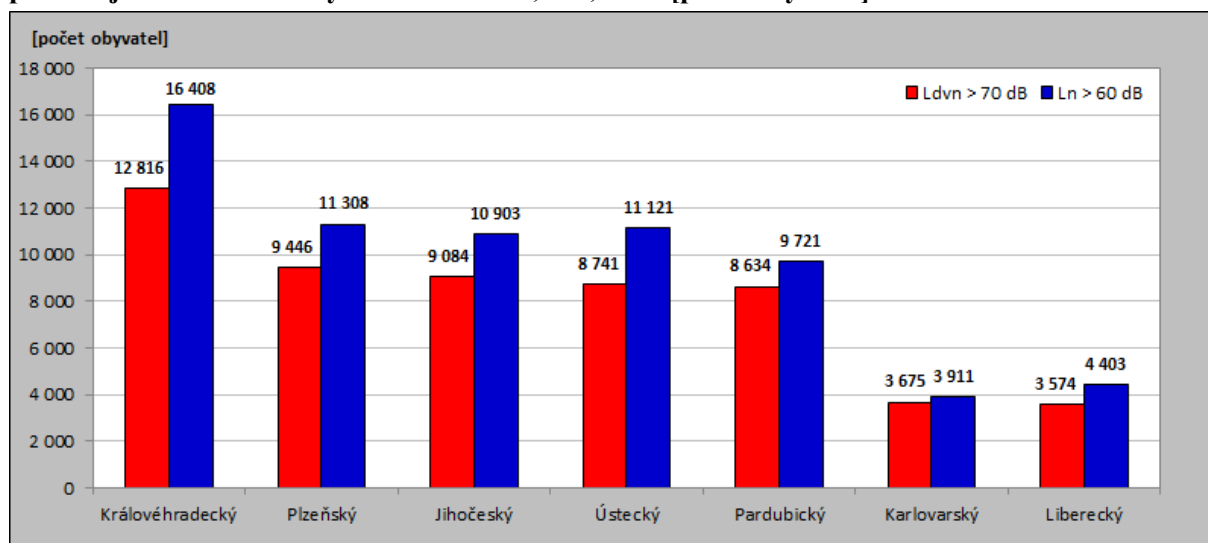
V ORP Chrudim se zalesněná krajina nalézá především v lokalitě Podhůra, Janderov, Habrov i Hyksovo peklo. Téměř všechny lesy v území jsou nebo se navrhuje jako součást ekologicky významných prvků (chráněná území, územní systém ekologické stability).

3.3.6 Hluk

Hluková zátěž na celorepublikové úrovni řešena je zpracováním Strategických hlukových map (SHM), které probíhá v pětiletých cyklech, ale týká se jen oblastí definovaných legislativou (vyhláškou 561/2006 Sb.). Na Strategické hlukové mapy navazuje zpracování Akčních plánů protihlukových opatření, které jsou již řešeny pro konkrétní problematické lokality. Pro řešené území jsou zpracovány Strategické hlukové mapy pro hlavní silnice v Královéhradeckém a Pardubickém kraji, v současné době probíhá zpracování Akčních plánů protihlukových opatření pro tyto oblasti.

Z porovnání hlukové zátěže z hlavních silničních komunikací v krajích ČR (v aglomeracích a mimo aglomerace) dle dosud dostupných výsledků SHM vyplývá, že nejhorší situace je v Královéhradeckém kraji, kde je hladinám hluku přesahujícím mezní hodnoty celodenně vystaveno 12,8 tis. obyvatel (2,3 % obyvatel kraje) a 16,4 tis. obyvatel (3 % populace kraje) v noci (viz obrázek). Situaci v tomto kraji ovlivňuje průchod tranzitní dopravy Hradcem Králové a dalšími obcemi na silničních tazích I/11 na Ostravu a I/35 na Olomouc.

Obr. 5: Počet obyvatel v krajích vystavených hlukové zátěži z hlavních pozemních komunikací přesahující mezní hodnoty hlukové zátěže, ČR, 2012 [počet obyvatel]

Zdroj: NRL pro komunální hluk (Hluková zátěž obyvatelstva, 2014)

V oblastech s překročenými hlukovými limity pro celodenní hlukovou zátěž z hlavních silničních komunikací žije ve městě Hradci Králové cca 4 % obyvatel (3,7 tis. obyv.), v Pardubicích 3,8 % (3,3 tis.). V případě menších obcí byl zjištěn i podstatně vyšší podíl obyvatel vystavených nadměrnému hluku. Nejhorší dle dosavadních výsledků je situace v obcích v Královéhradeckém kraji, kterými procházejí hlavní dálkové silniční tahy. Jedná se např. o obce Blešno (42,9 % obyvatel vystavených celodennímu hluku nad mezní limit) a Ohařice (40,6 % obyvatel).

Z uvedeného vyplývá, že v oblasti je významným problémem hluková zátěž z dopravy, která souvisí s nevhodným stávajícím vedením tranzitní dopravy přes centra měst.

3.3.7 Odpadové hospodářství

K produkci odpadu v oblasti nejvíce přispívá průmyslový, stavební a demoliční odpad, jiné odpady a komunální odpad.

Produkce komunálního odpadu na území Pardubického kraje činila na 1 obyvatele 324 kg/rok. Toto množství je z celorepublikového hlediska mírně nadprůměrné. V posledních letech vzrostlo množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Na množství i skladbě odpadu se samozřejmě podílí i vysoká koncentrace chemického průmyslu v Pardubickém kraji, zároveň je pro kraj charakteristický nízký podíl využitých odpadů, což platí zejména pro recyklaci a regeneraci. V kraji je registrováno 18 objektů nebo zařízení s umístěnými nebezpečnými látkami. Nejvíce objektů se nachází v Pardubicích (např. areály podniků Explosia a.s., Synthesia, a.s., Paramo, a.s. atd.).

Celková produkce komunálního odpadu v Královéhradeckém kraji v roce 2011 činila 1 026 tis. tun. Jako významní původci odpadů na území Královéhradeckého kraje působí podniky lehkého průmyslu, činné v oblasti automobilové výroby, zdravotnictví, spojových zařízení a přístrojů. Nezanedbatelnými původci jsou i nadále textilní a strojírenský průmysl.

V celé řešené metropolitní oblasti jsou průběžně připravovány a realizovány projektové záměry v oblasti odpadového hospodářství, zejména sběrné dvory ve městech a obcích, třídící linky, kompostárny, bioplynové stanice apod. Stále narůstá počet středisek na úpravu stavebních odpadů, která jsou vybavena stabilním strojním zařízením. Průběžně vznikají zařízení na sběr, výkup a úpravu autovraků a dalších druhů využitelných odpadů. Ve spolupráci krajů a firem zabývajících se svozem a zpracováním odpadů probíhají projekty na zvýšení míry separace a využití odpadů a také vzniká řada projektů na řešení zařízení na využívání biologicky rozložitelných odpadů včetně kalů z komunálních ČOV (kompostování, bioplynové stanice). Ve větších obcích a městech, fungují sběrné dvory, kam je možné odevzdávat biologický, nebezpečný a objemný odpad a elektrozařízení z domácností určená ke zpětnému odběru.

Ve městě Pardubice se svozem směšného odpadu zabývají Služby města Pardubic a.s. Odpad charakteru komunálního je svážen a lisován na „překládací stanici“ v Dražkovicích. Odtud je odvážen na skládku do Chvaletic (životnost skládky je odhadována na cca 20 let). Inertní materiál je možné odkládat na skládce v Časech a na skládce v Mikulovicích. Likvidace nebezpečných odpadů od občanů se realizuje prostřednictvím mobilního sběru nebo odkládáním na k tomu určených separačních dvorech (Dražkovice, Nemošice). Dalšími možnostmi v oblasti separovaného sběru je mobilní sběr (kovu a papíru) a odkládání odpadu na 7 separačních dvorech ve městě, jejichž provozovatelem jsou Služby města Pardubic a.s.

Svoz komunálního odpadu od občanů zajišťuje v Hradci Králové firma Hradecké služby a.s.. Občané mohou vedle toho využít k odložení odpadu 4 sběrných dvorů na území města. Komunální odpad je svážen na překládací stanici Temešvár, kde dochází k jeho třídění. V posledních letech se rozšiřuje oddělené

shromažďování a svoz biologického odpadu od občanů. Odpad ze zeleně od TS HK a bioodpadů od občanů se kompostuje (komunitní kompostování). Nebezpečné odpady mohou občané odkládat na sběrných dvorech, 2x ročně probíhá mobilní svoz.

V souvislosti s legislativními požadavky je nutné řešit ve větší intenzitě třídění biologického odpadu, kovů a celkově zvýšit podíl separovaného odpadu.

3.4 STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Stávající problémy životního prostředí v území jsou popsány v rámci Analytické části stávající podoby koncepce.

V současnosti je životní prostředí v zájmovém území negativně ovlivňováno několika faktory. Na kvalitu ovzduší má nepříznivý vliv především silniční doprava, která postupně narůstá a která zároveň způsobuje hlukové znečištění, a to především v místech, kudy prochází zástavbou. Dalším zdrojem znečištění ovzduší jsou domácnosti, přičemž míra se odvíjí zejména od způsobu vytápění a aktuální meteorologické situace. Oproti některým jiným částem republiky je stav ovzduší poměrně dobrý, lokálně jsou překračovány imisní limity pro polévatý prach a benzo(a)pyren.

Do budoucna lze očekávat zvyšování standardů v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje (např. důraz na ekologickou dopravu a „zelené technologie“, podporu třídění odpadu), řešení stávajících ekologických zátěží a existence brownfieldů, skládkování apod. Paralelně je však možné předpokládat pokračování trendu zintenzivňování silniční dopravy, s nimiž se pojí zvýšený výskyt hluku a emisí.

Mezi další problémy, které vyplývají buď z popisu životního prostředí, nebo z analýzy prováděné pro potřeby koncepce, patří např. zanedbané plochy zeleně ve městech, nedostatečná kapacita center třídění odpadu, větší množství starých ekologických zátěží a existence opuštěných či nevhodně využívaných areálů, které ztratily své původní využití, rizika povodní v některých lokalitách a rizika splachů a eroze během přívalových srážek.

4. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

Předpokládané vlivy na životní prostředí je možné v této fázi specifikovat pouze na obecnější úrovni, neboť návrhová část doposud prochází úpravami. Následující kapitoly je tedy nutné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví chápat především orientačně.

4.1 PŘEDBĚŽNÉ PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

4.1.1 Vlivy z hlediska přírody a krajiny

Opatření uvedená v koncepci budou mít pravděpodobně především žádný či mírně pozitivní vliv na prvky ochrany přírody a krajiny. Potenciálně negativní vliv může mít opatření 1.4.2 Čištění vodotečí. Případně nevhodnou realizací může dojít k přímé i nepřímé likvidaci vodních a na vodu vázaných organismů. Toto opatření by nemělo být realizováno v chráněných územích a v územích soustavy Natura 2000, např. na Labi v úseku od Kunětic po Hradec Králové.

Taktéž protipovodňová opatření 1.4.1 Budování poldrů a retenčních nádrží by měla být přednostně realizována mimo hodnotné prvky ochrany přírody. Jejich dopad na biotu by měl být pro každý konkrétní objekt posouzen biologickým hodnocením.

Opatření Omezení vypouštění škodlivých látek (1.2.1), Řešení starých ekologických zátěží (1.2.3) a Odstranění problémů kanalizační sítě (1.4.3) budou mít příznivý vliv zejména na snížení eutrofizujících látek (živin) v toku a podpoře druhů ohrožených eutrofizací.

Opatření 1.1.2 Budování páteřních cyklostezek by nemělo být problémem v případě využití stávajících polních a lesních cest, problém nastává v případě nevhodného zásahu do hodnotných částí přírody (MZCHÚ, Natura 2000) v podobě fragmentace hodnotného přírodního stanoviště či likvidace nebo stresování zvláště chráněných druhů. Konkrétní zásahy do konkrétních lokalit je třeba vyhodnotit orgány ochrany přírody.

Další významnější vlivy koncepce z hlediska ochrany přírody a krajiny nelze předpokládat.

4.1.2 Vlivy z hlediska ochrany ovzduší, hlukového znečištění a veřejného zdraví

Strategií jsou navrhována opatření, která se týkají i řešení současné problematické dopravní situace – řešení veřejné dopravy, cyklistické dopravy, nevyřešené tranzitní dopravy. Uvedená opatření by měla vést ke snížení expozice obyvatel vůči hlukovému znečištění a znečištění ovzduší.

S ohledem na charakter navrhovaných opatření je možno v podstatě vyloučit negativní vlivy koncepce na veřejné zdraví. Naopak se dá předpokládat, že řada opatření uváděných především v PO1 – Udržitelná metropolitní oblast – bude mít pozitivní dopad na veřejné zdraví.

4.1.3 Vlivy z hlediska ochrany půdy a horninového prostředí

S ohledem na charakter cílů a opatření je možno prakticky vyloučit negativní vlivy na horninové prostředí. Naopak některá opatření zejména v oblasti dopravy (budování cyklostezek, přestupních terminálů apod.) mohou způsobovat zábery půdního fondu. Konkrétní vlivy na půdní fond se bude odvíjet od lokalizace

konkrétních opatření. Mezi další opatření s možnými zábory půdního fondu patří opatření zabývající se odpadovým hospodářstvím, kdy např. příprava nových zařízení může vést k záborům půdního fondu.

4.1.4 Vlivy z hlediska vodního hospodářství

Opatření uvedená v koncepci by na vody a vodní hospodářství neměla mít významný negativní dopad. Tři z daných opatření si kladou za cíl zlepšit čistotu vod (opatření 1.2.1 Omezení vypouštění škodlivých látek, 1.2.3 Řešení starých ekologických zátěží, 1.4.3 Odstranění problémů kanalizační sítě). Realizací těchto opatření dojde ke zlepšení současného stavu vod, které jsou v metropolitní oblasti vyhodnoceny jako nevyhovující. Opatření jsou v souladu s opatřeními Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe.

Ke zlepšení protipovodňové ochrany oblasti koncepce uvádí budování poldrů a retenčních nádrží (opatření 1.4.1). Tato opatření jsou součástí přírodně blízkých protipovodňových opatření, které si kladou za cíl nejen účinnou protipovodňovou ochranu níže ležících zastavěných území, ale také návrat vody do krajiny v podobě zpomalení, zadržení a transformace povrchové vody na vodu podpovrchovou. Opatření tak má velmi příznivý vliv na odtokové poměry oblasti. Opatření je v souladu s opatřeními Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe.

Sporným opatřením z hlediska vlivu na vodní hospodářství je opatření 1.4.2 Čištění vodotečí. Odstranění sedimentů z toku má významný negativní dopad nejen na biologické oživení, ale také na samočisticí schopnost toku, neboť především biota se podílí významnou měrou na transformaci organických látek. Těžké kovy, jejichž limit je na Labi překročen, se vážou na říční sediment. Jeho odstraněním se tak prodlouží délka znečištěného úseku toku. Odstraněním říčních sedimentů dále dochází k hloubkové erozi toku a ke snížení jeho pobytové a estetické hodnoty. Nevýhodou daného opatření je dále ekonomická nákladnost a krátké trvání dosaženého stavu (vodní tok se opět rychle zanese). Výhodou opatření je zvětšení průtočného profilu. Opatření by mělo být využíváno účelně a smysluplně, především v místech, kde bude prokázán skutečně pozitivní účinek opatření (např. zúžené mostní profily).

Další opatření uvedené v koncepci, které může mít vliv na vodu a vodní hospodářství, je opatření 1.1.3 Budování přestupních terminálů a návazné infrastruktury. Konkrétní nové dopravní plochy je potřeba vyhodnotit z hlediska dopadu na odtokové poměry lokalit, v jejichž blízkosti budou realizovány. Další opatření by na vody a vodní hospodářství neměla mít významný vliv.

4.1.5 Vlivy na další složky životního prostředí

Realizace koncepce by měla vést k rozvoji systému odpadového hospodářství a řešení problematiky starých ekologických zátěží a brownfields.

Je potřeba zdůraznit, že realizace koncepce by měla mít také řadu pozitivních vlivů, např. na veřejné zdraví. To se týká všech uvedených specifických cílů uváděných v Prioritní oblasti č. 1 a také např. SC 2.2 – Posílit specializaci univerzit na biomedicínu a nanobiotechnologie. Naopak významnější negativní vlivy na zdraví obyvatel nelze předpokládat.

5. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

5.1 VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

Vzhledem k působnosti koncepce a jejímu zaměření především v oblasti Pardubic a Hradce Králové se nepředpokládají vlivy přesahující hranice České republiky.

5.2 MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE

Předkládané oznámení samostatné mapové podklady a jiné podobné dokumentace neobsahuje. Dílčí mapové výstupy jsou součástí samotného Oznámení koncepce.

5.3 DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Všechny informace o případných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví, které byly známy v době zpracování Oznámení, byly uvedeny v předcházejících kapitolách. Je možno je podrobněji řešit v rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

5.4 STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 218/2004 SB.

Kompletní stanoviska orgánů ochrany přírody jsou přiloženy. Jedná se o tyto:

- **Krajský úřad Královéhradeckého kraje - odbor životního prostředí a zemědělství – č.j. 20238/ZP/2014 – NA ze dne 19.11.2014**

Ta část koncepce " Strategie integrované územní investice pro metropolitní oblast", která by mohla ovlivnit území ve věcné a místní působnosti krajského úřadu, nemůže mít významný vliv na evropsky významné lokality uvedené v nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit nebo vyhlášené ptačí oblasti ve smyslu zákona.

- **Krajský úřad Pardubického kraje - odbor životního prostředí a zemědělství – č.j. 72153/2014/OŽPZ/Pe ze dne 28.11.2014**

„Předložená verze koncepce nemůže mít významný vliv na vymezené ptačí oblasti ani na evropsky významné lokality.“

- **Ministerstvo životního prostředí – pracoviště Hradec Králové – č.j. 1678/550/14-Bá - 80683/ENV/14 ze dne 28.11.2014**

„Předložená koncepce nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality ani na ptáčích oblastech ve smyslu zákona, a to na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy.“

- **AOPK ČR - Správa chráněné krajinné oblasti Železné hory a Krajské středisko Pardubice – č.j. 02039/ZH/2014 – ze dne 8.12.2014**

nelze vyloučit významný vliv uvedené koncepce, ať již samostatně či ve spolupůsobení s jinými záměry či koncepcemi, na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (území soustavy Natura 2000) v CHKO Železné hory.

Datum zpracování oznámení koncepce: 8.12.2014

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob(y), která(é) se podílela(y) na zpracování oznámení koncepce:

Předkladatel:

Statutární město Pardubice

Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice

Zastoupené Ing. Martin Charvát, primátorem statutárního města Pardubice

Email: Martin.Charvat@mmp.cz , Tel.: +420466859502

Kontaktní osoba ve věcech technických:

Miroslav Janovský, Odbor rozvoje a strategie Magistrátu města Pardubice

Adresa: Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice

Email: miroslav.janovsky@mmp.cz , Tel.: +420466859417

Zpracovatel oznámení a pověřená osoba jednat ve věci Oznámení koncepce:

EKOTOXA s.r.o., zastoupení Dr. Ing. Jiřím Vrubleš

Fišova 7, 602 00 Brno – Černá Pole

Kontaktní osoba jednat ve věcech technických:

Mgr. Zdeněk Frélich – autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Tel.: 559 900 025 , Email: zdenek.frelich@ekotoxa.cz

Podpis pověřené osoby ve věci Oznámení koncepce:

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Naše značka: 72153/2014/OŽPZ/Pe
Vyřizuje: Ing. Michal Pešata
Linka: 480
Email: michal.pesata@pardubickykraj.cz

EKOTOXA s. r. o.
(DS)

V Pardubicích 28. 11. 2014

Koncepce: „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast - verze 29. 08. 2014“ - stanovisko.

Krajskému úřadu Pardubického kraje byla doručena žádost o vydání stanoviska dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), ke koncepci „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast - verze 29. 08. 2014“.

V předmětné věci vydává Krajský úřad Pardubického kraje jako orgán příslušný dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. n) zákona toto stanovisko:

Předložená verze koncepce **nemůže mít významný vliv** na vymezené ptačí oblasti ani na evropsky významné lokality.

Odůvodnění:

Předmětem je návrh koncepce „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“ zpracovaný ke dni 29. 8. 2014. Integrovaná strategie pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast pro období 2014 – 2020 představuje zásadní dokument pro realizaci klíčových investic v metropolitní oblasti, které budou řešit problémy daného území z více než jedné prioritní osy jednoho nebo více programů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů. V dokumentu jsou v analytické části prostřednictvím socioekonomické analýzy identifikovány problémy a potřeby, které jsou dále shrnuty do SWOT analýzy a rozpracovány do schématu - stromu problémů a potřeb. Zároveň jsou identifikovány klíčoví stakeholdeři pro rozvoj území. Ve strategické části je definována vize, strategické cíle a jednotlivé prioritní dílčí cíle a opatření, a to ve vazbě na programy financované z evropských strukturálních fondů. Ve strategické části je deklarována vazba na horizontální témata a také vazba na strategické a koncepční dokumenty celorepublikové či regionální působnosti. V implementační části je obecně nastíněn proces způsobu řízení ITI. Dokument je doplněn přílohami v podobě mapy, finančního plánu a harmonogramu.

Vzhledem k tomu, že se jedná o koncepční dokument stanovující **pouze obecné cíle** (nejsou zde definovány **základní parametry budoucích záměrů**, realizovaných na základě předloženého návrhu koncepce) není tedy možné předpokládat přímý vliv samotné koncepce na lokality soustavy Natura 2000.

Upozorňujeme, že realizace budoucích záměrů (realizovaných na základě této předkládané koncepce) **není možná bez nového zvážení** (v té fázi záměru, kdy budou známy jeho parametry jako je umístění, rozsah, účel apod.) **možných vlivů na soustavu lokalit Natura 2000**, a to včetně záměrů uvedených na straně 65 a 66 (zdvojkolejnění a elektrifikace železnice č. 31 Pardubice – Hradec Králové; vybudování Medlešické spojky na trati č. 238 Pardubice – Chrudim, eventuálně další opatření pro urychlení cestování mezi Pardubicemi a Chrudimí). Realizace záměrů na základě této koncepce tedy není zbavena povinnosti postupovat při jejich realizaci v souladu s § 45h) a § 45i) zákona, resp. **stanovisko k této koncepci nenahrazuje** (nemůže nahrazovat) **stanovisko dle § 45i** zákona k těmto záměrům.

Krajský úřad Pardubického kraje posoudil předmět koncepce a dospěl k závěru, že výše uvedená koncepce nemůže mít významný vliv na vymezené ptačí oblasti ani evropsky významné lokality, jak ve svém stanovisku uvádí.

Toto stanovisko nenahrazuje stanoviska, vyjádření či rozhodnutí, vydávaná podle ustanovení jiných paragrafů zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nebo jiných zákonů.

Toto stanovisko je vydáno pouze k předložené verzi dokumentu.

Otisk úředního razítka

Ing. Josef Hejduk
vedoucí odboru
v zastoupení RNDr. Vladimír Vrána

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, 100 10 Praha10

pracoviště: Resslova 1229/2a
500 02 Hradec Králové
tel.: +420 495 773 512
fax: +420 267 310 308
RNDr. František Bárta
VORS, 550
Frantisek.Barta@mzp.cz
www.mzp.cz

EKOTOXA s. r. o.

Otická 761/37

746 01 Opava

V Hradci Králové dne 28. 11. 2014

Č.j. 1678/550/14-Bá
80683/ENV/14

Stanovisko orgánu ochrany přírody podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) ke koncepci „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“.

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VI, obdrželo dne 14. 11. 2014 žádost společnosti EKOTOXA s. r. o. o stanovisko dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ke koncepci „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“ (dále jen „koncepte“).

Předložená koncepce **nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality ani na ptačí oblasti** ve smyslu zákona, a to na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy.

Ing. Libor Hejduk
ředitel odboru výkonu státní správy VI

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

EKOTOXA s.r.o.
Fišova 7
602 00 Brno – Černá Pole

Váš dopis ze dne | Vaše značka (č. j.)

Naše značka (č. j.)
20238/ZP/2014 - NA

Hradec Králové
19. 11. 2014

Odbor | oddělení
Odbor životního prostředí a zemědělství
oddělení ochrany přírody a krajiny

Vyřizuje | linka | email
Ing. Aleš Novák / 418
anovak@kr-kralovehradecky.cz

Koncepce „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“ – stanovisko orgánu ochrany přírody ve smyslu § 45i zákona čísla 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), obdržel dne 14. 11. 2014 žádost o stanovisko ke koncepci „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“ ve smyslu § 45i odst. 1 zákona, tj. v daném případě o stanovisko, zda cit. koncepce může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Předložená koncepce strategie ITI HK-PA vychází především ze strategických plánů rozvoje hlavních center oblastí – Hradce Králové a Pardubic, dále ze strategie S3 pro Královéhradecký a Pardubický kraj a z dalších koncepcí vytvořených městy (např. koncepce školství, koncepce rozvoje cyklistické dopravy aj.). Strategie je v souladu s nadřazenými krajskými a celostátními dokumenty. Strategie ITI HK-PA představuje zásadní dokument pro realizaci klíčových investic v metropolitní oblasti, které budou řešit problémy daného území z více než jedné prioritní osy jednoho nebo více programů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Koncepce „Strategie rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje“ nemůže mít sama o sobě významný vliv na biotopy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zvláště chráněná území, územní systém ekologické stability regionální úrovně.

Krajský úřad, jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 77a odst. 4 písm. n) zákona, po posouzení výše uvedené koncepce, vydává v souladu s ust. § 45i odst. 1 toto stanovisko:
Ta část koncepce " Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast", která by mohla ovlivnit území ve věcné a místní působnosti krajského úřadu, nemůže mít významný vliv na evropsky významné lokality uvedené v nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit nebo vyhlášené ptačí oblasti ve smyslu zákona.

Pivovarské náměstí 1245 | 500 03 | Hradec Králové
tel.: 495 817 111 | fax: 495 817 336
e-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz
www.kr-kralovehradecky.cz

Vstřícný, rychlý a profesionální úřad
– spokojený občan.

Konkrétní opatření vyplývající z koncepce „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“ musí být navržena tak, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a zvláště chráněných území, ležících na území Královéhradeckého kraje.

Krajský úřad v rámci své územní působnosti bude vydávat stanoviska k vlivu jednotlivých záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45i zákona vždy ad hoc.

Bližší informace k jednotlivým evropsky významným lokalitám lze nalézt přímo na webu www.kr-kralovehradecky.cz v sekci Životní prostředí a zemědělství nebo na stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny www.ochranaprirody.cz v sekci NATURA 2000.

z p. Ing. Aleš Novák
odborný referent oddělení
ochrany přírody a krajiny

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ŽELEZNÉ HORY
A KRAJSKÉ STŘEDISKO PARDUBICE

Náměstí 317
538 25 Nasavrky
tel.: 469 677 420
fax: 469 677 729
e-mail: zelhory@nature.cz
www.zeleznehory.nature.cz

EKOTOXA s.r.o.
Fišova 403/7
Brno
602 00

NAŠE ZNAČKA: 02039/ZH/2014

VYŘIZUJE: Ing. Rusňák

V NASAVRKÁCH DNE: 8.12.2014

Správa Chráněné krajinné oblasti Železné hory jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 78 odst. 1 zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), po posouzení koncepce „**Strategie integrované územní investice pro Hradecko-Pardubickou metropolitní oblast**“, oznamovatele záměru EKOTOXA s.r.o., Fišova 403/7, Brno 602 00, doručeného na Správu CHKO Železné hory dne 14. 11. 2014 (dále jen předkladatel), vydává v souladu s ust. § 45i odst. 1 zákona toto:

STANOVISKO

nelze vyloučit významný vliv uvedené koncepce, ať již samostatně či ve spolupůsobení s jinými záměry či koncepcemi, na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (území soustavy Natura 2000) v CHKO Železné hory.

ODŮVODNĚNÍ

Správa Chráněné krajinné oblasti Železné hory obdržela dne 14. 11. 2014 žádost o vydání stanoviska dle § 45i zákona, zda uvedený záměr může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

V zájmové oblasti se nachází EVL Bohdanečský rybník a rybník Matka (CZ0533308) a PO Bohdanečský rybník (CZ0531012), kterou má Správa CHKO Železné hory v místní působnosti. Předměty ochrany této EVL a PO jsou striktně a úzce vázány na vodní a mokřadní prostředí. Samotná koncepce udává jako jednu z prioritních oblastí PO1: Udržitelnou metropolitní oblast se specifickým cílem SC 1.4- zrealizovat protipovodňová opatření a snížit rizika a dopady povodní. Konkrétní opatření jako Budování poldrů a retenčních nádrží a především čištění vodotečí může mít negativní vliv na předměty ochrany zmíněné EVL a PO. Dále i podporované Budování páteřních cyklostezek ve specifickém cíli SC 1.1 může vést ke zvýšení turistické zátěže oblasti a tím i výrazněji rušit předměty ochrany dané PO.

IČ: 62933591
DS: kpddyv

Bankovní spojení ČNB Praha 1
číslo účtu: 18228-011/0710

zelhory@nature.cz
tel.: 469 677 420

Přímý i nepřímý vliv tedy není možné na území v působnosti Správy CHKO Železné hory a KS Pardubice vyloučit.

Toto stanovisko není rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Mgr. Vlastimil Peřina
VEDOUcí SPRÁVY A STŘEDISKA
v z. Ing. Josef Rusňák

Digitálně podepsal
Ing. Josef Rusňák